Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[Г]аретэмнай 1921 оной [н]оябрийн 21-hээ гарана | № 157 (13952) | 1975 оной июлиин 6, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Буряадай АССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси

[Буря]адай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй ТОГТООЛ

[Б]УРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫЕ hУНГАХА ТУХАЙ

[Бу]ряадай Автономито Совет Социалис Республикын [Верхо]вно Совет нигэжэ **тогтооно:**

[Деп]утат **Ямпилов** Баудоржо Базаровичые Буряадай [Автон]омито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй Түрүүлэгшээр hунгаха.

[Ул]аан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
[19]75 оной июлиин 4.

[Буря]адай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй ТОГТООЛ

[Б]УРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ [ТҮРҮ]ҮЛЭГШЫН ОРЛОГШОНОРЫЕ hУНГАХА ТУХАЙ

[Бу]ряадай Автономито Социалис Республикын [Верхо]вно Совет нигэжэ [тогтоо]но:

[Эдэ] депутадуудые Буряа[дай А]втономито Совет Со[циалис] Республикын Верхов[но С]оведэй Түрүүлэгшын ор[логш]онороор hунгаха:

Ванкеев Жамсо Бальжинимаевичые,

Васильева Мария Филатовнае,

Полторацкий Борис Алексеевичые,

Харжеева Елизавета Баяндаевнае.

[Ул]аан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
[19]75 оной июлиин 4.

[Буря]адай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй ТОГТООЛ

[Б]УРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ [МАН]ДАТНА КОМИССИЕ hУНГАХА ТУХАЙ

[Бу]ряадай Автономито Со[вет] Социалис Республикын [Верхо]вно Совет нигэжэ [тогтоо]но:

[1.] 5 хүнhөө бүридэhэн [ман]датна комиссие эмхид[хэн б]айгуулха.

[2. Э]дэ депутадуудые Ман[датна] комиссиин бүридэлдэ [оруул]ха:

[Ком]иссиин түрүүлэгшэ

[Бад]донов Александр Бадм[аеви]ч — Хэжэнгын аймагай [...]ай 101-дэхи hунгуу[лиин] округhоо депутат.

[Ком]иссиин гэшүүд:

Конев Гаврилл Михайлович — Мухар-Шэбэрэй аймагай Мухар-Шэбэрэй 114-дэхи hунгуулиин округhоо депутат;

Козулина Ольга Васильевна — Баунтын аймагай Багдаринай 55-дахи hунгуулиин округhоо депутат;

Цыренова Мария Мосоевна — Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй 104-дэхи hунгуулиин округhоо депутат;

Яркина Людмила Павловна — Кабанскын аймагай Вилюйскэ 97-дохи hунгуулиин округhоо депутат.

[Ул]аан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
[19]75 оной июлиин 4.

[Бу]ряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй ТОГТООЛ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЫЕ hУНГАХА ТУХАЙ

[Бу]ряадай Автономито Со[вет] Социалис Республикын [Верхо]вно Совет нигэжэ **тог**[тооно]:

[Эн]иимэ бүридэлтэйгөөр Бу[ряад]ай АССР-эй Верховно [Сов]эдэй Президиумые hунга[ха]:

[Бу]ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй [түр]үүлэгшэ

[Се]менов Бато Семенович [— Ба]рдын аймагай Оёорой [hунгу]улиин округhоо депутат.

[Бу]ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй [түрү]үлэгшын орлогшонор:

[Гу]сеев Вадим Прокопьевич [—] Улаан-Үдэ хотын Лазов[ско] hунгуулиин округhоо де[путат];

[Ба]лушевская Галина Алек[сеев]на — Улаан-Үдэ хотын [Па]ровозаводской hунгуулиин [окру]гhоо депутат.

[Бу]ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй [сек]ретарь

[Ч]ерняков Иван Давыдо[вич] — Улаан-Үдын аймагай [...]гын hунгуулиин округ[hоо] депутат.

[Бу]ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй [гэшү]үд:

[Ба]нчиков Дугаржаб Джал[сарае]вич — Загарайн аймагай [...]одо-Тайлсын hунгуулиин [окр]угhоо депутат;

Доржиева Галина Дубша[ев]на — Хоринн аймагай Хориин hунгуулиин округhоо депутат;

Иванов Ефим Васильевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай Хонхолын hунгуулиин округhоо депутат;

Кванталиани Александр Александрович — Кабанскын аймагай Бабушкинска hунгуулиин округhоо депутат;

Колодина Валентина Александровна — Улаан-Үдэ хотын Чайковско hунгуулиин округhоо депутат;

Модогоев Андрей Урупхеевич — Яруунын аймагай Гүндын hунгуулиин округhоо депутат;

Мохосоев Маркс Васильевич — Улаан-Үдэ хотын Школьно hунгуулиин округhоо депутат;

Осеев Иван Перфильевич — Хяагтын аймагай Наушкинска hунгуулиин округhоо депутат;

Хмелев Алексей Иванович — Кабанскын аймагай Твороговско hунгуулиин округhоо депутат;

Шелковников Николай Ефимович — Прибайкалиин аймагай Зырянска hунгуулиин округhоо депутат;

Шомоев Клим Кириллович — Улаан-Үдын аймагай Хүйтэнэй hунгуулиин округhоо депутат.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1975 оной июлиин 4.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ НҮХЭР Н. Б. ПИВОВАРОВАЙ ХЭЛЭН МЭДҮҮЛГЭ ТУШАА

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет нигэжэ **тогтооно:**

1. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй үмэнэ эрхэ түлөөлэлгэеэ Буряадай АССР-эй правительство тушаажа үгэбэ гэhэн Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын мэдүүлгые анхаралдаа абаха.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ажал ябуулгые hайшааха.

2. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр **Пивоваров** Николай Буиновичые томилхо, Буряадай АССР-эй правительствын бүридэл тухай hанамжаяа Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ дурадхахыень тэрээндэ даалгаха.

3. Буряадай АССР-эй правительствые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй бии болготорнь уялгаяа дүүргэжэ байхыень Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгаха.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1975 оной июлиин 4.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ПРАВИТЕЛЬСТВЫЕ — БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЫЕ БҮРИДҮҮЛЭН БАЙГУУЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет нигэжэ **тогтооно:**

Буряадай АССР-эй правительствые — Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведые иимэ бүридэлтэйгөөр эмхидхэн байгуулха:

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Пивоваров** Николай Буинович.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо — **Кораблёв** Аркадий Иванович.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо — **Сахьянов** Владимир Афанасьевич.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо — **Черныш** Владимир Ильич.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо — **Николаев** Базыр Иннокентьевич.

Буряадай АССР-эй гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ — **Раднаев** Даши-Нима Тыжебрович.

Хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министр — **Ерёмин** Георгий Андреевич.

Дотоодын хэрэгүүдэй министр — **Бутуханов** Николай Васильевич.

Гэр байрын-коммунальна ажахын министр — **Бизюкин** Николай Игнатьевич.

Элүүрые хамгаалгын министр — **Мадыева** Любовь Дансарановна.

Культурын министр — **Жалсараев** Дамба Зодбич.

Ой модоной ажахын министр — **Медведев** Назар Ермилович.

Мелиорациин ба уhанай ажахын министр — **Санеев** Леонид Александрович.

Нютагай промышленностиин министр — **Завгородняя** Мария Федосеевна.

Эдеэ хоолой промышленностиин министр — **Потепалов** Александр Романович.

Гэгээрэлэй министр — **Дмитриев** Сергей Семёнович.

Хүдөө ажахын министр — **Ангархаев** Буда Дабаевич.

Социальна хангалгын министр — **Марков** Афанасий Данилович.

Худалдаа наймаанай министр — **Хабалов** Михаил Михайлович.

Финансын министр — **Ендонов** Чимит Вампилович.

Юстициин министр — **Медведев** Поликарп Трифонович.

Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ — **Зинченко** Иван Павлович.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй телевидени ба радио-дамжуулгын комитедэй түрүүлэгшэ — **Митыпов** Цыремпил Цыдыпович.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй аюулгүйе сахиха комитедэй түрүүлэгшэ — **Волков** Вениамин Арсеньевич.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй «Сельхозтехникын» республиканска нэгэдэлэй түрүүлэгшэ — **Басанов** Арсений Медыкович.

Кинофикациин управлениин начальник — **Маслов** Константин Ефимович.

Хэблэлэй, полиграфиин, номой наймаанай хэрэгүүдые эрхилдэг управлениин начальник — **Павлов** Николай Баксаевич.

Барилгын ба архитектурын хэрэгүүдые эрхилдэг управлениин начальник — **Сурков** Василий Фёдорович.

Ажалай арга нөөсэнүүдые ашаглаха управлениин начальник — **Петров** Фёдор Филиппович.

Хангалгын ба худалдаа эрхилхэ управлениин начальник — **Кобелев** Павел Гаврилович.

Түлишын промышленностиин управлениин начальник — **Ренчинов** Пурбо Эрдынеевич.

Юумэнэй үнэ сэнгэй таhагай начальник — **Данилов** Владимир Сагаханович.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1975 оной июлиин 4.

МАШИНААР ҮНЕЭ hААГШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

hаяхан Түрүнтаевай фермэ дээрэ машинаар үнеэ hаадаг мастернүүдай республиканска 6-дахи конкурс боложо дүүрэбэ. Энэ конкурсдо Улаан-Үдын, Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын, Прибайкалиин, Загарайн аймагуудай ба Улаан-Үдэ хотын мастернууд хабаадаба. Хамта 9 команда байгаа, тэрэнэйнь 5-ниинь залуушуулhаа, 4-ниинь дүршэлтэй hаалишадhаа бүридэнхэй. Энэ мүрысөөндэ бүхы команданууд эдэбхитэйгээр хабаадажа, hайн үрэ дүнгүүдые харуулаа. Мүрысөө үнгэргэхэ фермэшье hайнаар бэлдэгдэhэн байжа, тэрэниие даагша А. А. Голубева конкурсын жюрин зүгhөө магтаал, hайшаалда хүртөө.

Мүрысөөнэй дүн гаргаад байхада түрүүшын hуури Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой hаалишан Е. И. Калашникова эзэлээ. Энэ hаалишанда «1975 оной эрхим мастер» гэhэн лентэ зүүлгэгдэбэ.

Залуушуулай дундаhаа түрүүшын hуурида «Прибайкалец» колхозой hаалишан М. З. Головин гараба. Залуу hаалишанда баhа чемпионой лентэ нэмэрүүлэгдээ. hаалишад О. Г. Шитикова, Т. В. Головина, Л. А. Вязьмина гэгшэд 2-дохи hууринуудые эзэлжэ, чемпионой лентэнүүдтэ хүртэhэн байна.

Команданууд сооhоо түрүүшын hуурида «Прибайкалец» колхозой команда гаража, 1-дэхи шатын дипломдо, республикын хүдөө ажахын министерствын кубогта ба мүнгэн шанда хүртөө. 2-дохи hуурида «Заганский» колхозой hаалишад гараа. Залуушуулай командануудай дундаhаа түрүүшын hуурида «Прибайкалец» колхозой команда гараhан байна. Энэ командада баhал 1-дэхи шатын диплом болон мүнгэн шан үгтөө.

Эрхим hаалишадта диплом ба бэлэгүүдые хүдөө ажахын министрэй нэгэдэхи орлогшо Г. П. Тюменцев барюулба.

Э. ДАШИЕВ,
хүдөө ажахын министерствын ахамад зоотехник.

ҮЛЬДЭРГЫН «САГААН АЛТАН»

РЕПОРТАЖ

«Коммунизм» колхозой хонидой ноохо хайшалалгын томодхогдоhон пунктда ерэбэбди. Пунктын хоёр талын хорёонууд соо hүрэг хонид хаалгатай байна. Энэ хадаа тус колхозой 1-дэхи, 2-дохи отделенинүүдэй хонидой ноохо хайшалха түхеэрэлгэнүүд гээшэ. Харин эдэнэй хоорондо отделенинүүдэй тоо бүридхэгшэд хайшалагдаhан ноохо шэгнэжэ, тушаан абаад, ноохо илгагшадта дамжуулна. Мүн таhалгын тэг дунда пресс тодхогдонхой, хэдэн эрэшүүл хоёр тээhээ асарагдажа байhан ноохые ябтална.

— hүүлэй хоёр-гурбан үдэр ноохо хайшалалга түргэндөө орожо, ехэл тухашаруу болоод байнабди. Хайшашаднай үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана. Гансахан үсэгэлдэр 563 хониной ноохон хайшалагдаа. Мүнөөдэр Базаржаб Шагдуровай эрье хонид хиргагдажа байна. Ноохониныше hайн. Хонин бүриhөө 4 килограмм ноохон абтана, — гэжэ 2-дохи отделениин тоо бүридхэгшэ Рэгзэма Цыренжапова хэлэбэ.

Тоо бүридхэгшын хажуудо ноохо тэбэриhэн залуу хүбүүд, басагад таhалгаряагүй hубарилдан ерэнэ. Тэдэнэр ноохоёо шэгнүүлээд лэ ноохо илгагша Норжимо Бадариевада абаашажа үгэнэ. Ингэжэ Үльдэргын hургуулиин hурагшад ноохо хайшалжа, колхоздоо горитой туhаламжа үзүүлнэ. Ахалагша классайхид хайшашадаар хүдэлнэ. Түрүүшын үдэрнүүдтэ тэдэнэр 2 мянга гаран хурьгадай ноохо хайшалаа юм.

Хоёрдохи отделениин хонидой ноохо 30 гаран хүн хиргажа байнхай. Тэдэнэй 20-ниинь электро-хайшашад. Хайшашадай мүрысөөндэ Сультим Бочиктуев эрхимлэжэ ябана. Бидэ тэрэнэй габшагай бэрхээр ажаллажа байхые бахархан хараабди. Хэдэхэн минутын үнгэрхэ бүри нэхы «дэгэлhээ» сүлөөрhэн хонид удаа дараа хайшалалгын ендэр дээрэhээ буулгагдана. Залуу хайшашан оренбургынхидай дүршэлдэ hайсал hураhан хэбэртэй. Хахад үдэршье болоогүй байхада тэрэ гушаад хониной ноохо хайшалжа үрдеэд байгаа hэн.

— Үсэгэлдэр далан хони, бүхыдөө гурбан зуугаадые хайшалаад байнаб. Хайшалалгын хугасаада долоон зууда хүргэхэ уялга абаа hэм. Хэлэhэндээ хүрэхэб, — гэжэ залуу хайшашан Бочиктуев хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн гэрэй эзэн эхэнэр Елена Ларионова, ветврач Шойжима Сайданова, hурагшад Ринчин-Нима Цыбиков, Жаргал Батуев гэгшэд үдэр бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. 2-дохи отделениин хонидой ноохо хайшалагшад Ханда Мардаева, Юрий Цырендоржиев гэгшэд электро-хайшаар үдэр бүри 60 гаран хонидые нэхыhээнь сүлөөлнэ. Мүн Ольга Москвитина, Анна Климова гэгшэдшье гар хайшаар 30—40 хонидые хиргажа байнхай. Колхозой эрхим хайшашад үдэртөө 100—150 килограмм ноохо хайшална. Доржо Цыренов түрүүтэй 5 хүнhөө бүридэhэн бригада шанар, шэнжээрээ илгагдаhан ноохые холижо худхангүйгөөр ами амяарнь багсалжа, мэшээглэн ябталаад, зүбөөр тэмдэглэжэ байха хүдэлмэреэ баhал hайнаар дүүргэнэ.

Томодхогдоhон пунктын хайшашад ажахынгаа 17 мянган хонидые хүдэлмэриин 10—12 үдэр соо хайшалжа, зачётно шэгнүүрээр 630 центнер «сагаан алта» гүрэндөө худалдажа, табан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэхэ уялга абанхай. Тиин тэдэнэр ноохоёо гээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр, hайн шанартайгаар хайшалжа абахын түлөө баhал тэмсэнэ. Гэхэ зуура, түрүүшын үдэрнүүдтэ хүдэлмэридөө голодоhо гаргаха ябадал үзэгдөө. Илангаяа Цырен Жамбаловай даадаг отарын олохон эрэ түлгэнүүдэй ноохон дутуу хайшалагдаа бшуу. Электро-хайша барижа үзөөгүй зарим hурагшад хонин бүридэ 100—200 грамм ноохо үлөөжэрхиhэн байна. Тэдэниие дүршэл шадабарида hургаха, ажалыень хинаха талаар колхозой зоотехнигүүд, бригадирнууд эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаагүй байшоо. Гэбэшье энэ пункт hайнаар түхеэрэгдэнхэй. Халуун ажалай эхилхын урда эндэ суглаан үнгэргэгдэжэ, хайшашадай уялга, мүрысөөнэй дүрим, хүдэлмэриин график баталагдаа, пунктын дэргэдэ столово нээгдээ hэн. Мүн хонидой ноохо хайшалалгада шэнэ, түрүү арга нэбтэрүүлхэ талаар hонирхолтой юумэн хэгдэжэ байна. Ушарынь гэхэдэ, түрүүшын карусельно түхеэрэлгэ өөhэдөө хэжэ тодхоод, туршажа эхилээ. Нэгэ иимэ түхеэрэлгэдэ 4 хүн хүдэлжэ, үдэр бүри 280 хониной ноохо хиргаха аргатай болохонь.

Хонидой ноохо хайшалалгын пунктын дэргэдэхи бэлэн болоhон продукци хадагалха склад соо ябталагдаhан ноохон үдэр бүри ехэ боложо байна. Энэмнай гүрэндэ тушаагдаха ноохон — Үльдэргэ нютагай суута хонишодой үйлэдбэрилhэн «сагаан алтан» ха юм.

Д. ДУГАРОВ,
манай корр.

Яруунын аймаг.

МУЗЕЙТЭЙ БОЛОХОНЬ

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

4 мянга гаран фото-зураг мүнөө дээрээ суглуулагдаад байна. 1927 оной фото-зурагуудшье бии. «Арбижал» гэжэ түрүүшын коммуные байгуулагша нютагай хүбүүн Буда Сангадиин болон тэрэнэй нүхэдhөө эхилээд, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой мүнөөдэрэй ажабайдалые харуулhан фото-зурагууд тус ажахын социалис замаар хурдан түргэнөөр хүгжэhые эли тодоор гэршэлэн харуулна. Ушар юуб гэхэдэ, колхознигуудай үүсхэлээр Баянголой дунда hургуулиин, колхозой партийна организацинуудай хүтэлбэри доро нютагай музей нээгдэхэнь.

Баянголой дунда hургуулиин директор Д. С. Семенов тус музейн директорэй уялга дүүргэжэ байнхай.

Манай корр.

ТАСС
ШЭНЭ hОНИН

3000 ДАХИН ТОЙРОБО

НИИДЭЛГЫЕ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС). Замбуулин соогуур дабшадаг «Салют-4» гэжэ станци июлиин 4-дэ Москвагай сагаар 11 часта дэлхэйе 3.000 дахин тойроhон байна.

Июлиин 3-да Пётр Климук, Виталий Севастьянов гэгшэд энээнэй урда тээ эхилhэн мүнгэлиг үүлэнүүдые шэнжэлхэ шэнжэлгээ үргэлжэлүүлбэ. Туршалгануудые хэхын тулада космонавтнууд станцияа дэлхэйн hүни байhан тала руу залан ябуулаад, мүнгэлиг үүлэнүүдэй дүрэ зураг буулгаhан байна. hүүлээрнь космонавтнууд полярна туяае мүн лэ нимэрхүүгээр шэнжэлhэн байна. Иимэ комплексно шэнжэлгэнүүд замбуулинай ниидэлгын түүхэдэ анха түрүүшынхеэ хэгдэhэн байха юм.

СССР-эй Наукануудай академиин Крымдэхи астрофизическэ обсерваториhоо абтаhан яаралтай дурадхалнуудай ёhоор, июлиин 4-нэй хүдэлмэриин үдэрэй программада замбуулинай зам дээрэхи наранай телескоптой хэгдэхэ туршалганууд оруулагдаhан байгаа.

Пётр Климук, Виталий Севастьянов гэгшэдэй бэень, hанаа сэдьхэлынь hайн. «Салют-4» станциин түхеэрэлгэнүүд ба научна аппаратура гэмгүй hайнаар хүдэлнэ. Ниидэлгэ үргэлжэлhөөр.

В. БРАНДТ МОСКВАДА АЙЛШАЛНА

Германиин социалдемократическа партиин түрүүлэгшэ Вилли Брандт hамгантаяа хамта июлиин 4-дэ Москвагай Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ автомобильна заводто ошоhон байна.

«Автомосквич» гэжэ нэгэдэлэй генеральна директор В. П. Коломников заводойнгоо хүдэлмэритэй айлшадые танилсуулба. В. Брандт цехүүдые, гол конвейер орожо хараhан байна. Тэрэ хадаа предприятиин спортивна түхеэрэлгэнүүдтэй мүн лэ hонирхон танилсаа.

Техническэ хангалгын станци дээрэ В. Брандт заводой залуушуултай уулзаа. АЗЛК-гай парткомой секретарь А. К. Жидков В. Брандтые амаршалhан байна.

Энэ уулзалга дээрэ слесарь-хабсаргагша, коммунис ажалай ударник Виктор Кузмичевский үгэ хэлээ. Хүн түрэлтэнэй ажабайдалда дайн дажарые хэтын хэтэдэ хоримжолхын тулада КПСС-эй ЦК, Советскэ правительство али бүхы боломоор юумые хэнэ гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ. Иимэ ябуулга эрхилхэдээ, тэдэнэр манай захяа заабарие, хүдэлмэришэдэй, бүхы совет арадай захяа заабарие дүүргэнэ ха юм гэжэ хүдэлмэришэн хэлээ. Эб найрамдалай түлөө эдэбхитэй, хэлбэришэгүй тэмсэлшэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй бүхы дэлхэй дээрэ туйлай ехэ нэрэ хүндэтэй байhандань бидэ омогорхонобди.

Хүдэлмэришэдтэ хандаха зуураа, В. Брандт нигэжэ тэмдэглээ. Заводые би туйлай ехэ hонирхолтойгоор харабаб. Манай оронуудай хоорондохи эбэй ёhоной харилсаа холбооной саг үргэлжэ үргэдэжэ байхые ФРГ-эй залуу үетэн хүсэнэ гээд үндэр тушаалта айлшан хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй минии хэhэн хөөрэлдөөн шухала байгаа, бэе бэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэhэнhээ хойшо 30 жэл үнгэрбэ гээд В. Брандт саашань хэлээ. Энэ дайн танай орондо айхабтар ехэ гашуудал, хохидол ушаруулаа hэн. Бидэ мүнөөшье хүрэтэр энэ түүхын дарамтые үзэнэбди. Зүгөөр бидэ тэрэнэй мэдэл нүлөөндэ орохо ёhогүйбди. Эб найрамдалые үни удаан саг соо хангахын, тогтууритай ба hөөргөө тэхэришэгүй болгохын тулада бидэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулха уялгатайбди.

Заводые хараха үедэнь В. Брандтые автомобильна промышленностиин министрэй орлогшо В. А. Гурушкин үдэшэhэн байна.

***

Советскэ Союзда байдаг ФРГ-эй элшэн сайд Ульрих Зам июлиин 4-дэ СДПГ-гэй түрүүлэгшын, ФРГ-эй федеральна канцлер байhан Вилли Брандтын ба тэрэнэй hамганай хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхэhэн байна.

Энэ уулзалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарёв, бусад тушаалтад байлсаа.

***

В. Брандт hамгантаяа хамта июлиин 4-нэй үдэшэ Москваhаа Ленинград ошохоёо поездоор мордобо.

(ТАСС).

СОЮЗУУДАЙ БАЙШАН СОО НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

«Эб найрамдалай, социальна ба национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлэй манлайда коммунис хүдэлөөн ябана» (Коммунис Интернационалай VII конгрессэй 40 жэлэй ойдо) гэhэн темээр научна конференци июлиин 4-дэ Москвада Союзуудай байшангай Колонно зал соо нээгдэбэ. Энэ конференциие КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институт, СССР-эй Наукануудай академи, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи ниитын наукануудай академи ба КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна дээдэ hургуули эмхидхэhэн байна.

Конференциин хүдэлмэридэ совет элитэ эрдэмтэд, партийна ба ниитын ажал ябуулагшад, томо научна эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд, партийна, профсоюзай ба комсомолой эдэбхитэд хабаадалсана.

Айлшад боложо, Москвада ерээд байhан уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ажал ябуулагшад байлсана. Тэдэнэй дунда — Уругвайн Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Р. Арисменди, Бразилиин Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. К. Престес, Даниин Компартиин түрүүлэгшэ К. Есперсен, Ливанай Компартиин ЦК-гай генеральна секретарь Н. Шауи гэгшэд бии.

Конференциие СССР-эй Наукануудай академиин вице-президент П. Н. Федосеев нээбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Суслов оролтын үгэ хэлэhэн байна.

«Коммунистнууд фашизм ба дайнда эсэргүүгээр, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэнэ» гэhэн элидхэл КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарёв хээ.

Фашистнуудай түрмэнүүдтэ зобожо байhан Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Луис Корвалан болон Чилиин бусад патриодуудай нэрэ дээрэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые конференцидэ хабаадагшад нэгэн hаналтайгаар баталан абаhан байна.

***

Пленарна заседаниин дүүрэhэнэй hүүлээр секцинүүдэй хүдэлмэри эхилээ. «Коммунис хүдэлөөн бүхы революционно ба демократическа хүсэнүүдэй бата нэгэдэлэй түлөө тэмсэнэ» — КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институтда, «Дэлхэйн хүгжэлтэдэхи шэнэ үзэгдэлнүүд ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй шэнэ арга боломжонууд» — СССР-эй Наукануудай академиин уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй институтда болоно.

(ТАСС).

АЖАЛШАДАЙ КОЛЛЕКТИВ: хүмүүжэл, һуралсал, журам

АША ҮРЭ ЕХЭТЭЙ БОЛГОХО

Ажалшадай коллективүүд хадаа социалис обществын гол шухала нэгэдэлнүүд мүн болоно. Партиин XXIV съездын тэмдэглэһэнэй ёһоор ажалшадай коллективтэ хүнүүдэй эдэбхи дээшэлүүлхын түлөө тэмсэдэг, ажалшадай шэнэ социалис шэнжэ шанар эндэ бүрилдэдэг, хани нүхэд ёһоной харилсаанууд бии болодог байна.

Коммунис байгуулалтын дэлисын улам үргэн, зорилгонуудайнь улам орёо болоһотой хамта, ажалшадай коллективүүдэй үүргэ ехэ болоно. Үйлэдбэриингшье, хүмүүжүүлгынгшье зорилгонуудые шиидхэхэдээ партийна организаци коллективтэ түшэглэдэг юм. «Белоруссиин партийна организацида суртал бодол нэбтэрүүлдэг кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор энээн тухайда онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Ажалшадай коллективүүдэй хүдэлмэри ударидан, партийна организацинууд тэрэниие нарижуулха арга замуудые гүнзэгыгөөр зохёодог, хүн зоной ажалай, ниитын эдэбхи дээшэлүүлхын тулада социальна түсэблэлгэ хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Аймаг доторхи ажалшадай коллективүүдтэ хүмүүжүүлгын дүй дүршэл хаража үзэхэдэ, үшөөл дутагдалнууд бии байна. Энэ асуудалда зорюулагдажа, партиин райкомой пленум болобо

Хүн бүхэнэй бүхы хүсэ шадалаа, оюун бодолоо гаргажа хүдэлхөөр, тиимэ аятай зохид эрхэ байдал байгуулха гээшэ партийна организацинуудай тон шухала зорилго болоно. Тиигэбэл, иимэ коллективтэ үйлэдбэриингшье зорилгонууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ, ажалшадай хүмүүжэхэ, оюун бодолоо баяжуулха талада ехэ һайн байха болоно,—гээд, райкомой пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Жэшээнь, Гааргын совхоздо хүдэлмэришэдэй суглаанууд, саг үргэлжын үйлэдбэриин зүблөөнүүд болон бусад хэмжээнүүд үрэ ехэтэйгээр, хүмүүжүүлхы удхатайгаар үнгэргэгдэдэг гэжэ ажагладагбди. Коммунистнууд совхозой коллективэй ударидахы хүсэн болонхой. Коммунистнуудай хахадһаа олонхинь совхозой үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ, түрүү үүргэеэ бодото дээрэнь харуулнад. Жэшээнь, элитэ хонишод Ц. А. Бадмаева, Ц. Э. Тыхеева гэгшэд партиин обкомой, райкомой гэшүүд юм. Мүн олон коммунистнууд партийна, совет, профсоюзай болон комсомолой зургаануудта һунгагданхай, аша үрэ ехэтэйгээр ажаллана. Совхозой мэргэжэлтэд Д. Д. Гомбоев, В. Д. Ухинов, А. Б. Доржиев, дунда зиндаанай түшаалтад Б. Б. Базаров, Д. Г. Аюшеев ахамад хонишод, звенонуудые даагшад — эдэ бултадаа үйлэдбэри дээрэшье, хүмүүжүүлгын политическэ хүдэлмэридэшье ехэ юумэ хэдэг улад юм. Имагтал эдэ түшаалтад ажал дээрээ зохисотой, нүхэд ёһоной эрхэ байдал байгуулха талада онсо ехэ үүргэтэй. Урин дулаан, нүхэд ёһоной харилсаануудые коллективтээ эдэнэр лэ байгуулха байна бшуу. Тиигэбэл ажахын ба социальна зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ совхозой бүхы ажалшадые элсүүлжэ шадаха болоно. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд: директор Л. Б. Цыремпилов, парткомой секретарь А. Ч. Цыбенов, сельсоведэй түрүүлэгшэ Д. Х. Шагжиев гэгшэд профсоюзай, комсомолой организацинуудтай хамта хүдэлмэришэдэй ажаглалта, дурадхалнуудта ехэ һэргэг байдаг, хэмжээнүүдые саг соонь абадаг байна. Бэе бэедээ найдаха, туһалалсаха, хүнүүдэй мэргэжэл, гэгээрэл болбосорол дээшэлүүлхэ гэжэ оролдохо — иимэ сэбэр уларил коллективтэнь тогтонхой гэжэ хэлэлтэй. Курсануудта, СПТУ-гай таһагта, дунда һургуулиин һуралсалай пунктда ажалшадые һургадаг байна. Хүүгэдэй саад, һургуули, магазинуудые, хамтын байра үргэдхэхэ, тосхоноо болбосон болгохо хүдэлмэри эндэ ябуулагдадаг юм. Совхозой дирекци Гааргын дунда һургуулитай тон нягта харилсаа холбоотой юм. Эдиршүүлые ахамад үетэнэй һайн һайхан ёһо заншалаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэнь энэнь һайн байдаг.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд суртал бодолой, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ хабаадалсадаг, энэ хэрэгые үйлэдбэритэй зохилдуулан ябуулдаг юм. Политическэ, экономическа һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр Ш. Д. Очиров, Л. Б. Цыремпилов эрхим пропагандистнар байжа, партиин райкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа.

Совхозой партийна организациин оролдолго гүрэнэй түсэб, уялгануудые дүүргэхэ хэрэгтэ, совхозой үйлэдбэриин жэгдээр хүдэлхэ талада ехэ туһатай байһаниинь эли. Тиин совхозой партком, дирекци ажал хэрэгээ үшөө саагуур хаража үзэхэ, үйлэдбэриин аша үрэ улам ехэ болгохын, социальна, үзэл сурталай зорилгонуудые шиидхэхын тулада бодото хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Энээнтэй хамта үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри мууса ябуулдаг партийна организацинууд пленум дээрэ шүүмжэлэгдээ. «Бурятцелинстрой» трестын ПМК-гай, Хурамхаанай леспромхозой партийна организацинууд эдээнэй тоодо ороно. ПМК-гай партийна организаци, тэрэнэй секретарь А. Толстихин политическэ хүдэлмэриие ажахын зорилгонуудтай зохилдуулжа шададаггүй, социалис мүрысөө ёһын тэдысэ эмхидхэдэг юм. Тиин барилгын энэ организациин түсэб, уялгануудай дүүргэгдэдэггүй шалтагаануудай нэгэн энэ болоно. Ажалай журам һула, хүдэлмэришэдэйнь һэлгэхэ ябадал таһарнагүй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд һулаар хүдэлнэ, цехүүд бригаданууд, участогуудта эмхидхэлэй хүдэлмэри мууса ябуулагдана. Энэ асуудал партиин райкомой бюро дээрэ харагдаһан байна. Тиин заагдаһан дутагдалнууд үшөөл удаанаар усадхагдана.

Гээгдэгшэдые урагшань татажа, ниитэ дээрээ амжалта түйлахын түлөө тэмсэхэ гээшэ коммунистнуудай уялга мүн. Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалга соо энээн тухайда хэлэгдэнэ.

Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэрнэ. Энэ хүдэлөөнэй манлайда коммунистнууд ябана. Нөөсэ арга боломжонуудаа элирүүлжэ хэрэглэдэг коллективүүд амжалта түйладаг байна. Энээндэ жэшээ болгон олон коллективүүдые дурдажа болоно. Тиигэнгүй, хоёрхон лэ жэшээдэ тогтоё. В. П. Парамонов, Ц. А. Бадмаева гэгшэдэй бригаданууд эбтэй бүлэ боложо эблэрэнхэй, ажалдаа ходо амжалта түйладагшье һаа, ходо урагшаа, шэнэ орьёл өөдэ дабшадаг — иимэ шэнжэтэй хүнүүд юм. Эдэнэр юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, арбадахи табан жэлэй түсэбөөр хүдэлжэ байна. Ажалдаа мэргэжэһэн хүн гээшэ гансахан өөрынгөө ажал хамар дороо хараад ябаха бэшэ, харин тэрэ хэрэгээ найдамтай гарта дамжуулха гэжэ оролдодог шуу. Залуу үетэниие һургаха, хүмүүжүүлхын тулада манай аймагта юу-хээн хэгдэжэ байнхай. Түрүү коллективүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүл өөһэдынгөө халааниие бэлдэнэ. Нүхэд Парамонов, Бадмаевагай хүмүүжүүлһэн шабинар өөһэдөө олон залуушуулые һургана. «Сельхозтехникын» Могойтын отделени энэ талаар дүй дүршэлтэй болонхой. Жэшээнь, партиин гэшүүн, үнинэй хүдэлмэришэн, слесарь Эрхито Бадмаевич Тогмидон 9 залуу хүбүүдые мэргэжэлдээ һургаа. Слесарь Алексей Иванович Безбатченко гурбан хүбүүдээ мэргэжэлдээ һургаһан байна. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Элһэнэй тракторна бригадын (бригадирынь Ажалай Улаан Тугай ордено К. Е. Галсанов) ажал иимэ үльгэр жэшээ болохо. Бригадынь гэшүүдэй 70 процентнь 1-дэхи, 2-дохи классай механизатор болонхой. Дүршэлтэй болоһон 11 хүниинь залуу тракторист, комбайнернуудые даажа абанхай, һургажа байна. Тус бригадын ажалай урагшатай ябаһаниншье гайхалтай бэшэ. Аймаг соогоо чемпионой нэрэ зэргэдэ олон удаа хүртөө юм.

Хамтын хүсэнэй ехэ, эбтэй зоной ажалай урагшатай байһан тухай үшөө нэгэ жэшээ дурдая. Дэрээнэй совхозой Аллын һаалиин фермэ аймагай мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлдэг юм. Тус фермын хүдэлмэришэд 7 һараар урид һү һааха, гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэ. Эдэнэр мүнөө 10-дахи табан жэлэй түсэбөөр ажаллажа байна. 10 һаалишадай 7-ниинь һү һааха 5 жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй. Хамтаараа урагшатай һайнаар ажаллажа ябахадаа, эдэнэр алинишье талаараа ургана, эдэбхижэнэ. Һүүлэй гурбан жэлэй туршада гурбан һаалишад партида ороо. Е. Ж. Дармаева С. Ц. Будаева хоёр нютагай Соведэй депутадаар һунгагдаа. Фермын ажал бүхы дээрээ оньһожоруулагданги, байрань сэбэр, эмхитэй, гуримтай. Һаалиин фермэнүүдэй культура дээшэлүүлхын түлөө мүрысөө эдэнэр үүсхээ һэн.

Халаанаа бэлдэхэ хэрэг (наставничество) түсэбтэйгөөр, гуримтайгаар ябуулха зэргэтэйбди гэжэ партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд хадуужа ябаха ёһотой. Ажалай бүлэнүүдтэл залуу хүбүүн, басаган үйлэдбэриин, хүмүүжүүлгын һургуули гараха, түмэр сохижо, эрэ болохо түл абажа, эхэнэр болохо ёһотой гээд урданай буряад зоной оньһон үгэ хубилгаад хэлэе.

Партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай эрхилдэг эмхидхэлэй, суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин аша үрэ үшөөл бага байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зарим түшаалтадай алдуу, дутагдалнууд, ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг ушар манай эрхилдэг суртал бодолой хүдэлмэридэ һаад ушаруулдаг байна. Энээнэй гэмээр элдэбын муу үйлэ хэрэгүүд гарадаг гээшэ. Жэшээнь, бүхы юумэндээ һаланаар хандаха ябадал үзэгдэдэг. Энээниие тоолоходо, ямар ехэ хохидол ушаруулагдана гээшэб. Элдэб үрилтэ, хамтын зөөри үб... шэлхэ матын хуули эбд... ушар тохёолдодог бай... Эдээнийе бултыень эндэ ду... дахын аргагүй. Мүнөөнэй ... хэ байдалда ямаршье зинд... най хүтэлбэрилхы түшаал... дай үүргэ харюусалгын ул... ехэ боложо байһые гэршэл...

Манай аймагай дэбис... дээрэ БАМ-ай залуу колл... тивүүдэй сугларжа, хүдэл... эхилһээр хоёрдохи жэлы... ябажа байна. Байгал-Амар... түмэр замай барилгын ү... шанар бүгэдэндэ эли. Па... тиин райком, оньһожоруул... даһан колоннонуудай парт... на организацинууд энд... коллективүүдые бүрилдү... хын, барилга дээрэ ниит... ажабайдалда коммунистн... дай үнэхөөрөө түрүү үү... дүүргэхын тулада ехэ хэмж... абаһан байна. Энээнэй аша... эндэхи коллективүүд гол т... лэб бүрилдэнхэй. Эндэ... ажал эмхидхэхэ, хүдэлмэр... шэдые хүмүүжүүлхэ хэр... тэ хүтэлбэрилхы түшаал... оншо аргаяа улам һайж... руулха болоно. Районо... партийна организаци энэ ... рэгтэнь бүхы шадалаараа ... һалха юм.

Обществын хүгжэхэ туд... ажалай коллективүүдэй бүр... дэл, уялга, эрхэ хубилдаг гэ... шэ. Ниитын энэ харилсаан... шэнэ шэнжэ бинл болож... байдаг. Энээниие шэнжэлх... нүгөө талаһаань улам х... жөөхын тулада социальна т... сэблэлгэ гээшэ ехэ удха ш... нартай. Манай анхарал... байха шухала асуудалнууд... нэгэн энэ болоно.

К. БАДМАЕВ,
КПСС-эй Хурамхаанай райкомой секретарь.

Комсомолой ажабайдал

ЭХЭ ОРОНДОО, ПАРТИДАА— габшагай ажал, эрхим һуралсал

Июниин 29-нэй үдэр — совет залуушуулай үдэр байгаа гэжэ мэдэнэ ёһотойт. Энэ үдэрые манай республикын залуу үетэн политическэ болон ажалай эдэбхиин оршон байдалда һайндэрлэбэ. Хаа хаанагүй дуу хатарай конкурснууд, спортивна мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ, залуушуулай габшагай ажалые үндэрөөр сэгнэжэ байһанаа аха нүхэдынь мэдүүлһэн байха юм.

Үнэхөөрөөшье, манай респубикын залуушуул энэ һайндэрые горитой амжалтануудаар угтаһан байна. Агууехэ Илалтын 30 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө Буряад орон доторнай дэлисэ ехэтэй мүрысөөн дэлгэрээ һэн. Харин мүнөө үедэ КПСС-эй XXV съездые ажалай баян бэлэгүүдтэйгээр угтахын тулада залуу үетэн тэмсэнэ.

Республикымнай промышленность продукци худалдаха таба һарынгаа түсэб 101 процент дүүргэа. Мяха худалдаха түсэб 103 процентдэ, һүн — 100 процентдэ, үндэгэн — 105 процентдэ хүргэгдэһэн байха юм. Энэ амжалтада Буряад ороной залуу үетэнэй оруулһан горитой хубита бии гэбэл, алдуу болохогүй.

«Табан жэлые түгэс амжалтаар түгэсхэе! Ажалай илалтада — бүхы хүсэеэ!» гэһэн уриануудые залуушуулай хэжэ байһан ажал хэрэгэй гол удхань болонхой. Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын, Ажалай Улаан Тугай ордено авиационно заводой, нарин сэмбын комбинадай, горпромторгын, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, колхозой, Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой комсомолой организацинууд социалис мүрысөөндэ нэгэтэ бэшэ эрхимлэжэ, магтаалда хүртэнэ.

«Эхэ орондоо, партидаа — габшагай ажал, һайн шанар, эрхим һуралсал» гэһэн уряа доро үнгэрһэн суглаануудта 32,5 мянган залуу хүдэлмэришэд, колхознигууд хабаадалсажа, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уяануудые баталан абаа һэн.

Гадна Москвагай комсомолшуудай Агууехэ Илалтын 30 жэлэй ойе угтуулан гаргаһан, «Өөрынгөө түлөө, тэрэ хүбүүнэй түлөө» гэһэн үүсхэлые комсомолшууд болон залуушуулнай халуунаар дэмжэжэ, дайнай газар дээрэ эрэлхэгээр унаһан 1.100 гаран баатарнуудые комсомол-залуушуулай коллективүүдэй бүридэлдэ оруулһан юм. Тэдэнэй хэхэ ажалые бригадын, участогай, фермын, гүүртын коллективүүдэй гэшүүд хэдэг байгаа.

Бага-Холбоолжоной нүүрһэнэй разрезай комсомолой организациин гэшүүд Агууехэ Илалтын 30 жэлэй ойдо зорюулан, габшагай 30 үдэр соносхоо. Энэ хүдэлөөндэ тус коллективэй бүхы залуушуул хабаадалсаа һэн. Тиигэжэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 116,7 процент, залуу хүдэлмэришэн бүхэн даабарияа 129 процент дүүргэһэн байба.

Гадна ажалай 110 түрүүшүүл Илалтын Улаан тугай дэргэдэ дүрэ зурагаа абхуулха золтой байгаа.

Петр Бусовиков, Наталья Лхамажапова, Михаил Калашников, Виктор Базаров болон бусад ажалай түрүүшүүлэй, табан жэлэй ударнигуудай үльгэр жэшээгээр ажаллахые республикымнай залуу үетэн оролдоно.

Буряадай комсомолой зэргэдэ хүмүүжэгшэд һая болоһо дүүрэһэн һунгалтын үедэ депутадуудаар дэбжүүлэгдэжэ, партиин, арадай этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулжа байһанаа элишэлээ. Нарин сэмбын комбинадай нооһо илгагша Лидия Глушкова РСФСР-эй, Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой һаалишан Татьяна Лхамажапова, локомотив-вагон заһабарилгын заводой термист, кузнечнэ цехэй комсомолой организациин секретарь Семен Рыжаков Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадаар дэбжүүлэгдээ ха юм.

Ажалай саг гээлгые усадхахын, продукциин шанар һайжаруулхын, ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлжэ, продукциин өөрынь үнэ доошолуулхын тулада комсомолшууд болон залуушуул хаа хаанагүй тэмсэнэ.

Прибор бүтээлгын заводой комсомол хүбүүн Петр Бусовиков «Гансал эрхим шанартай продукци тушаадаг болохын түлөө тэмсэе» гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Энэ үүсхэлыень тус предприятиин 714 залуу хүдэлмэришэд дэмжээ. Тиихэдээ эдэнэрэй 60-ниинь 1974 ондо шанарай талаар өөрын тэмдэгтэй болобо. Харин мүнөө үедэ ВЛКСМ-эй 324 гэшүүд ОТК-гай хиналтагүйгөөр ажаллана.

Манай хүдөө ажахыда ажаллажа байһан 14 мянган хүбүүд, басагад амжалтата түгэс ажалаараа мүн лэ суурхана. ВЛКСМ-эй хүдөөгэй райкомууд, комсомолой комитедүүд мал ажалда, таряан ажалда залуушуулые олоор хүдэлгэдэг болохын тулада политическэ, эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулдаг болонхой. Тиихэдээ комсомол - залуушуулай коллективүүдые эмхидхэн бии болгохо хэрэгтэ горитой анхарал хандуулдаг.

Мүнөө мал ажалда 4209 залуушуул ажаллана. Эдэнэрэй 1402-ынь һаалишад, 1031-ниинь хонишод.

Залуу хонишодой дунда 100 эхэ хонин бүхэнһөө 100 хурьга абахын түлөө мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөнэй манлайда Борьёогой совхозой залуу хонишон Виктор Базаров ябана. 100-һаа 137,5 хурьга абажа, гарза хохидолгүйгөөр түлжүүлээ ха юм. Тус бригадынхид үшөө 1974 ондо табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухайгаа элидхээ. 1974 оной дүнгөөр энэ коллективтэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг барюулагдажа, габшагай ажалынь үндэрөөр сэгнэгдэһэн юм.

Буряадай комсомолой организаци һү һаалиин фермэнүүдые шефтээ абаһаар үнихэн боложо байна. Энэ үе соо горитой юумэн хэгдээ. Гүрэндэ һү худалдаха 1974 оной түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ. Байгша оной хахад жэлэй түсэб баһал дүүргэгдээ. Эдэ амжалтануудта залуу һаалишадай оруулһан хубита ехэ ааб даа.

Һү һаалиин комсомол-залуушуулай фермэнүүдэй дунда үргэн дэлисэтэй социалис мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозой Түбэй, Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой Дэбээнэй, Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой Гааргын-Адагай һү һаалиин фермэнүүд эндэ эрхимлэжэ ябана.

Мүнөө үеын агууехэ барилга болохо Байгал-Амарай магистралиин бэрилгашадые шефтээ абаһан манай республикын комсомолой организаци тэдэнэртэ али болохоор туһалжа байна. Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг Улаан-Үдын заводой комсомолшууд БАМ-ай захилнуудые эрхим шанартайгаар дүүргэхын тулада тэмсэнэ. Эндэ арадай хинагшадай комсомолой постнууд эмхидхэгдэжэ, эдэбхитэй залуу хүдэлмэришэд бүридэлдэнь ороно.

Манай республикын хойто аймагуудай газар дээгүүр гараһан БАМ-ай трассын барилгада бүхыдөө 3000 гаран хүн хүдэлнэ. Тэдэнэрэй 565-ниинь комсомолшууд. Залуу барилгашад Александр Петушинов, Анатолий Тараянц гэгшэд габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Эдэнэр халаанайнгаа даабариие 110—120 процент дүүргэдэг.

Студентнэрэй ажалай семестр түлэг дундаа ябажа байна. Республикынгаа элдэб барилганууд дээрэ, Камчаткын загаһанай заводуудта Улаан-Үдымнай студентнэр ажаллана.

1975 оной январиин 1-һээ июниин 1 болотор манай областной комсомолой организацида 2678 шэнэ гэшүүд абтаа. Тиихэдээ олонхинь промышленностьда, транспортда, барилгада, хэлхээ холбооной эмхи зургаануудта, колхоз, совхозуудта ажалладаг юм.

Комсомолой документнүүдые һэлгэлгэ түсэбэй ёһоор ябуулагдана. Июниин нэгэн болотор ВЛКСМ-эй 6830 гэшүүд шэнэ биледүүдые абаад байһан.

Совет залуушуулай энэ һайндэр манай ороной залуу үетэнэй эхэ эсэгэнэрэйнгээ хэрэгые халан абахаар хэр бэлэн байһыень харуулха ёһотой үдэр болоно. Тиимэһээ Буряад оронойнгоо залуу үетэниие энэ һайндэрөөрнь амаршалха зуураа, эхэ эсэгэнэрэйнгээ хэрэгтэ үнэн сэхэ ябажа, ажалдаа, һуралсалдаа амжалта түйлахыень, ажабайдалдаа зол жаргалтай ябахыень хүсэгдэнэ. Юһэдэхи табан жэлые нэрэтэй түрэтэйгөөр түгэсхэжэ, арбадахи табан жэлые, КПСС-эй XXV съездые ажалай үндэр түйлалтануудаар угтая.

П. ЕФИМОВ,
ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

ЕХЭ ЗАМАЙ ЗҮРГӨӨР

Нима-Ханда — залуухан басаган. Энэ жэл наймадахи класс амжалтатай дүүргэжэ, юһэдэхидэ оробо гээшэ. Тиимэһээ саашадаа хэн болохоёо, ямар мэргэжэл шудалхаяа үшөө шиидэжэ үрдеэгүй ябана. Харин мүнөө зунайнгаа амаралтада гараад, хонидые хайшалалгада хабаадалсана.

— Хониной нооһо хайшалжа һуража байхада ехэл хүшэр һэн,—гээд, Нима-Ханда нёдондо зун түрүүшынхеэ машина барижа үзэһэн үдэрнүүдээ һанан хэлэбэ.

Хониной нооһо хайшалха дүрыень олохо хэрэгтэй гээд хэлсэдэг. Тэрэ дүрыень лэ олохо гэжэ нэтэрүү шууд зантай басаган түрүүшын үдэрһөө оролдоо һэн. Һая һуража байхадаа үдэрэй арбаад лэ хониной нооһо хайшалжа үрдидэг байгаа. Тиихэдэ нүхэд басагадынь 20—25 хониной нооһо хайшалха. Атаархамаар лэ һэн даа! Теэд тиимэ олон хониной нооһо хайшалжа һурахын тула оролдохо хэрэгтэй байгаа ха юм. Харин Нима-Ханда үлүүсэ нэтэрүүгээр оролдодог байгаа. Бултанһаа һүүлдэ эдеэлгэндээ ородог, бултанһаа түрүүн ажалдаа гарадаг һэн. Иигэжэ хүдэлһэнэйнгөө ашаар түрүүшынгээ жэл удангүй нүхэдөө ахижа эхилээ. Хайшалалгын дүүрэхэ багаар үдэрэй 15—20 хониной нооһо хайшалдаг болоо.

Мүнөө жэл Нима-Ханда түрүүшүүлэй зэргэдэ ябана. Тиихэдээ гансашье олон хониной нооһо хайшалха гэжэ оролдохо бэшэ, мүн бэеыень адаахагүй, бэедэнь нооһо үлөөхэгүй гэжэ оролдоно.

Энэ жэл залуу басаган үдэрэй 25—30 хониной нооһо хайшална.

— Энэмнишье тиимэ олон гэхэгүй байнаб, жэгдэржэ ороходоо бүри олон болгохо һанаатайб,—гээд Нима-Ханда хэлээ һэн.

Д. ДЫЛГЫРОВ.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ ҺОНИН

КОМБАЙНУУД ПОЛИ ДЭЭРЭҺЭЭ ГАРГАГДАБА

КРАСНОДАР. (ТАСС-ай корр. В. Калишевский). Хизаарай олон ажахынуудта орооһо таряа хуряадаг комбайнууд, жатканууд поли дээрэһээ гаргагдаба. Кубаниин таряашад намарай залаата ургамалнуудые иимэ хурдан түргөөр, шанар һайнтайгаар хэзээшье хуряагаагүй юм. Олон колхоз, совхозуудай механизаторнууд таряа хадажа, сохихо ажалаа 8—10 үдэр соо дүүргэбэ. Хизаарта 1,5 миллионһоо үлүү гектар дээрэһээ намарай орооһото ба орооһото бобово ургамалнууд хуряагдаад байнхай.

Үдэр хоногой үнгэрхэ тудам элеваторнуудта алтан шара таряан улам ехээр адхарна. Нэгэ миллион шахуу тонно таряан, гол түлэб шэниисэ гүрэнэй амбаарта адхагдаба.

СТАВРОПОЛИИН АРБАЙ ТАРЯАН

СТАВРОПОЛЬ. (ТАСС-ай корр. Н. Стяжкин). Белок ехэтэй, эрхим шанартай хадагдаһан шэниисэтэй түрүүшын автопоезд Ставрополиин орооһо тушаажа абадаг пунктнуудта ерэбэ. Энэнь хизаарай зүүн хубидахи үргэн нэлэнхы тала дайдын Ипатовска районой тарялан дээрэ ургуулагдаһан ургаса болоно. Эндэхи таряашад энэ үнэтэ сортын шэниисэ тарижа ургуулхаар мэргэжэнхэй юм. Иимэ шэниисэ 1,5 дахин үнэтэйгөөр гүрэндэ худалдагдадаг. Тиигэжэ миллион шахуу түхэригэй нэмэлтэ олзо абтаха.

Иимэ сортын шэниисэ тарижа ургуулха таарамжатай һайн эрхэ байдал Ставропольда бии. Эндэ наратай сэлмэг, урин дулаан байдаг юм. Ойрын жэлнүүдтэ хизаарай колхоз, совхозууд иимэ таряа гүрэндэ худалдалгаяа таба дахин үргэдхэхэнь.

АСТРАХАНИИН ОВОЩ

АСТРАХАНЬ. (ТАСС-ай корр). Астраханиин областиин колхоз, совхозууд шэнэ ургасын түрүүшын хэдэн мянган тонно овощ ороной промышленна түбүүдтэ эльгээбэ. Зуугаад тонно эртын капуста түмэр замай рефрижераторнуудаар Пермь, Свердловск хотонуудта хүргэгдөө. Шэнэ овощ Москва шадарай хотонуудта мүн лэ эльгээбэ. Энэ жэлдэ Астраханиин таряашад 200 мянган тонно шахуу гэхэ гү, али 1974 онойхиһоо нилээд ехэ овощ ороной хойто ба зүүн районуудта ябуулха юм.

ХАДАТА ХИЗААРТА ХАДАЛГА ЭХИЛБЭ

ФРУНЗЕ. (ТАСС-ай корр.). Хада уулaдахи Таласска нугада хадалга эхилбэ. Бүхы оньһон техникэ — 400 комбайн, мянга шахуу автомашина — хуряалгын транспортна отрядууд болгогдоһон байна. Эдэнь звенонууд болгогдон хубаагдаа.

Республика дотор таригдаһан ургасын табанай дүрбэн хубида хуряалга эхилээ.

СЛОБОДЗЕИСКЭ ПОМИДОР ЭЛЬГЭЭГДЭБЭ

КИШИНЕВ. (ТАСС-ай корр. Л. Халаш). Слободзейскэ районой Мичуринай нэрэмжэтэ, Свердловэй нэрэмжэтэ колхозуудта ургуулагдаһан эртын помидор ашаһан авторефрижераторнуудай түрүүшын жэн Москва тээшэ шэглэн гараба.

Молдавида сагай уларилай таарамжатай һайн байһан дээрэһээ бусад овощ түргөөр эдеэшэжэ байна. 70 мянга шахуу гектар талмай эзэлдэг колхоз, совхозуудай огород дээрэһээ перец, баклажан хуряагдажа эхилхэ юм.

Энэ жэлдэ 150 мянга шахуу тонно гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 20 мянган тонноор ехэ овощ ороной элдэб хото городуудай ажалшадта эльгээгдэхэ.

БҮЛЭГ БАРИЛГА АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАА

ФРУНЗЕ. (ТАСС-ай корр. Б. Липовой). Республика дотор эгээл ехэ мяханай фабрикын — Ивановска мал үсхэбэрилгын бүлэг барилгын түрүүшын ээлжээн ашаглалгада оруулагдаба. Жэлдээ 23 мянган гахай үсхэбэрилжэ, шахан таргалуулхаар хараалагдаһан энэ барилга Эсэгэ оронойнгоо эрхим һайн түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Энэ хадаа промышленна үндэһэ һуури дээрэ табигдаһан орон доторхи түрүүшын бүлэг барилгануудай нэгэн болохо байна.

100 оператор гахайнуудай хойноһоо харууһалха юм.

ДНЕПРОГЭС ГУРБАДАХЯА МҮНДЭЛБЭ

ЗАПОРОЖИ. (ТАСС-ай корр. Г. Трандофилов). Днепрогэс-2-ой барилга дээрэ 5-дахи турбинын ротор хабсаргагдажа эхилбэ. Энэ ушар фашис булимтарагшадаар һандаргагдаһан Днепрогэсэй һүүлшын агрегадай дайнай һүүлээр ашаглалгада оруулагдаһаар 25 жэлэй ойтой тудалдаһан байна.

Барилгашад богонихон болзор соо станциие һэргээхэһээ гадна, бүтээсэ ехэтэй болгоно. Хэрбээ дайнай урда тээ тэдэнэй агрегдуудай хүсэн 560 мянган киловатт байһан һаа, һэргээгдэхэдээ 90 мянган киловатт хүсэ... үлүү болоһон байгаа. Мү... станци гурбадахяа мүндэлээ байна. Энэ хаалтада Днепрогэс-2 баригдажа үргэлжэһөөр. Тэндэ 4 агрегат хүдэ... лэ. Жэлэй дүүрэтэр үшөө агрегат ашаглалгада ору... лагдахаар хараалагдана.

РИГЫН ШААЖАН ЭРХИМ ҺАЙН

РИГЭ. (ТАСС-ай корр. Л. Алфёрова). Түсэбтэ ... бан жэлэй эхинһээ хойш... шаажанай заводой конве... ерһээ даабариһаа гадуур ... миллион эдлэл хэрэгсэл га... гагдаһан байна.

Предприятиин коллек... ажалай бүтээсэ дээшэлүүл... талаар табан жэлэйнгээ да... бариие болзорһоонь ур... дүүргэа. Үдэр бүри завод... 230 мянган эдлэл хэрэгс... гаргагдана.

ХАРЬКОВСКА МЕТРОГО... ТҮРҮҮШЫН СТАНЦИ

ХАРЬКОВ. (ТАСС-... корр. О. Гончаров). Эндэ ... ригдажа байһан метропол... тенэй газар доогуур гарг... даха найман вокзалай ... рүүшынхинь — «Сверд... вэй үйлсэ» гэһэн станци... хабсаргалгын ба шэмэглэл... хүдэлмэри дүүргэгдээ.

Метрогой 10,4 килом... утатай энэ зам түмэр зам... ба автобусой вокзалнууд... хотын түбтэй, ехэ ехэ пр... приятинуудтай холбохо б... на. Түрүүшын пассажир... поезднууд болзорһоо 4 ... раар урид — августын ... болотор ябуулагдахаар ха... раалагдана.

ХАДЫН ГОЛДО АЖАҺУУГШАД ТЕЛЕВИЗОР ХАРАНА

АЛМА-АТА. (ТАСС-ай корр. В. Ганжа). Джунгарска Алатаугай хадын ха... шалдахи нуга голнууд... ажалшад түбэй телевидени... программа харадаг боло... Энэ хадаа Талды-Курганск... областиин Панфилов хото... баригдаһан хүсэтэ ретран... лятрай ашаглалгада оруула... даһанай үрэ дүн мүн. Тэр... хараалагдаһан сагһаа һа... раар урид баригдаһан байна.

РОСТОВСКО ОБЛАСТЬ. Азовой «Заветы Ильича» колхоздо таряа хуряалга эхилбэ. 7700 гектар талмайн таряае ажалай арбан хоног соо хуряажа абахабди гэжэ механизаторнууд үгэеэ үгэнхэй.

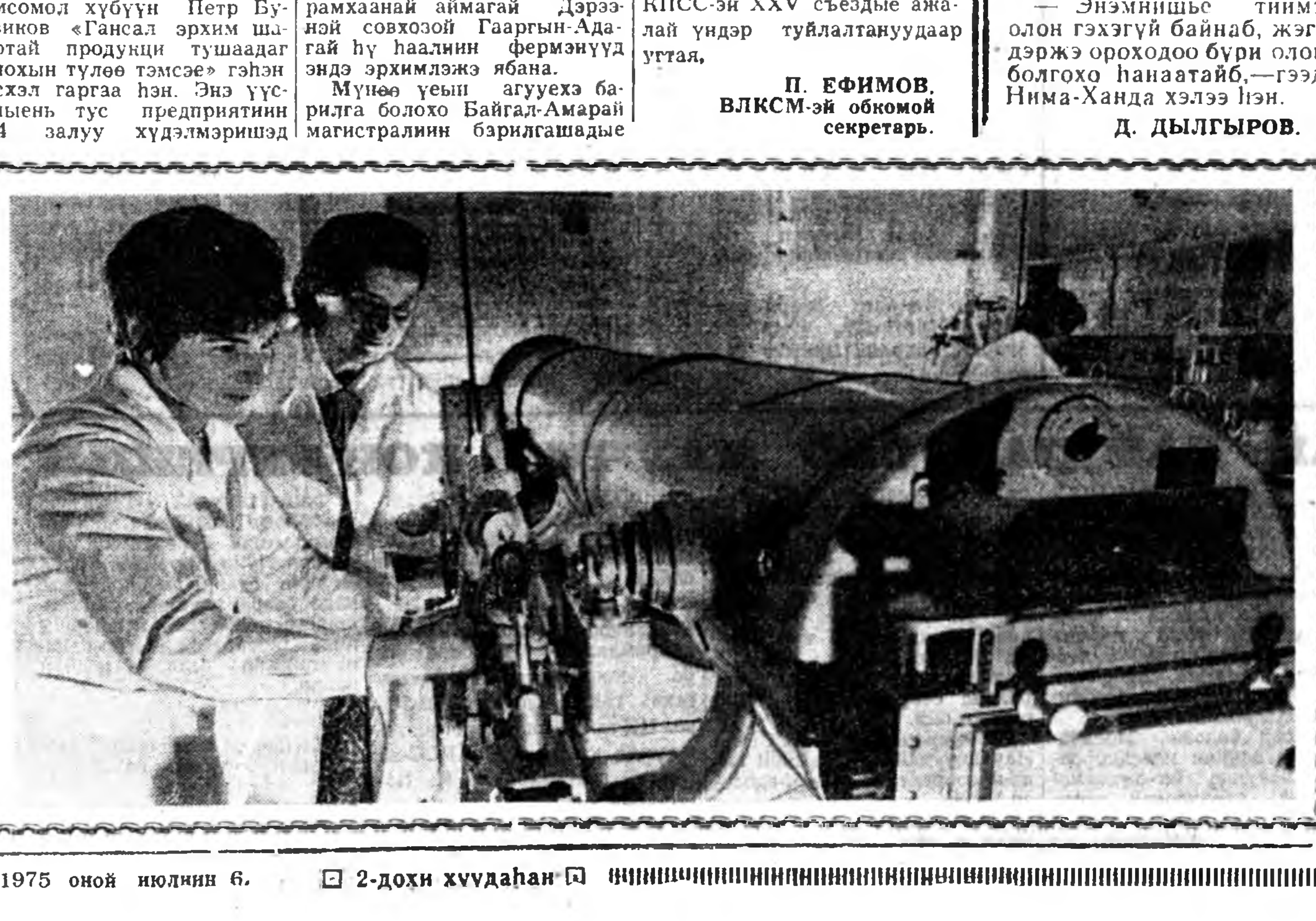
Социалис Ажалай Герой Фёдор Яковлевич Канивец оньһожоруулагдаһан отрядуудай нэгые хүтэлбэрилнэ. Фёдор Яковлевичай нүхэдтэйгөө хүдэлдэг участогай түрүүшын гектарнуудай гектар бүриһөө 45 центнерһээ бага бэшэ ургаса абтана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) «Заветы Ильича» колхозой парткомой секретарь В. И. Стрельцов Социалис Ажалай Герой Ф. Я. Канивец хоёр шэнэ ургасын орооһоной шанар шалгажа байна. ТАСС-ай фотохронико.

Л. В. Писаржевскиин нэрэмжэтэ Киевтэхи физическэ химиин институдай таһагуудай нэгэн биометаллнуудые шэнжэлэн үзэнэ. Иимэ шэнжэлгэнүүд тон ехэ удха шанартай. Эрдэм шэнжэлэлгэнүүдэй дүнгүүд ажабайдалда үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Холимог препарадуудые хэрэглэлгэ яблока болон бусад ургамалнуудай ургасын гарасые нилээдээр дээшэлүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ; химиин эрдэмэй доктор Наталья Давиденко, (баруун гарһаа) ахалагша инженер Анна Горюшко туршалгануудые хэжэ байна.

АПН-эй фото.

СОЁЛОЙ ГАЛНУУД УРЯАЛНА

Аймагай багашье. томо... нютаг һууринуудта соё... байшангай гү, али клу... галнууд үдэшэ бүхэндэ ...жо, аяар холоһоо ялал... харагдаха юм. Гушан ...гаан... Эдэнь олон гү? ...нманиинь һаргама гоёор, ...эдэ нүгөөдүүлынь һү... ...хишэгөөр гэрэлтэнэ.

«Мир» колхозой соёлой ...шангые олон хүнүүд ...рхажа харадаг. Гайхал ...байхаб, ёһотой ордон ...нэ. Иимэ ордонгууд ...н. Оёорой совхозой түб ...ринда соёлой шэнэ бай... ...баригдажа байнхай.

1974 оной октябрь һара... Оёорой совхозой һүнэй ...фермэдэ гайхамшагта ...р болоо һэн. Ужам һа... ...л таһалгатай клуб эндэ ...гдаад, малшадай суг... ...н боложо байгаа. Партко... секретарь С. Г. Баинов... ...уулзажа хөөрэлдэхэдэм, ...жэ хэлээ бэлэй. «Эндэ... ...й 400 үнеэдэй байха ...плекс, мүн тугалнуудай ...а баригдажа байна. Ой... ...жэлнүүдтэ малшаднай ...орхо».

...гэһээр суглаан тараба. ...һонирхолтойнь гэхэдэ, ...р-Шулуун гэжэ нютагһаа ...а энэ клуб үлэһэн бай... Хүн зониинь ажахынгаа ...гэхэ гү, али бусад томо ...нинда нүүжэ ошоһон бай... ...ом.

— Үнэхөөрөөшье һонир... ...той юумэн болоно, — гэ... С. Б. Жаргалов бусажа ...хадаа хөөрэбэ. — Жэжэ ...ануд, һуурин нютагууд ...һээ жэлдэ үсөөрнэ. Тии... ...шье ёһотой. Мүнөө бул... ...а дэнхэгэр томо гэргэ... ...ха дуратай болоо. Тии... ...э томо тосхондо түбхи... ...э. Энэ нютагта ойрын ...үүдһээ мал ажалай то... ...комплекс байгуулагдаха. ...һээ клубаа тон зүбөөр ...ёо. Клуб гээшэмнай хүн ...ие аргагүй татажа, бая... ...жа байдаг шэдитэй юу... ...шуу. Клубта галай гэ... ...жэ байгаа һаа, досоонь ...л залуушуул хүхилдэ... ...илга дуу зэдэлүүлжэ ...а. Ажахын ерээдүй за... ...шуулһаа эхитэй ха юм. ...олхозой гү, али совхо... ...ажабайдалда клуб, мүн ...лой байшан ямар туһа... юумэ хэдэг бэ гэжэ ха... ...болоо һаа, 36 тоо юун... ...тухай хэлэхэгүй байна. ...оор бэшэ, харин шада... ...араа гэжэ хэлсэдэг бэ...

...эшээнь. Дээдэ-Ториин ...ой байшанда ажал хэрэ... ...һала һайса мэдэхэ хү... ...д худэлнэ. Хори гаран ...дэ мэдээжэ — бүлгэмэй ...ые М. Г. Ахмадуллин, ...һайханайнь хүтэлбэри... ...э И. С. Михайлов гэг... ...ударидана. Соёлой ...нда нютагай эдэбхитэдые ...р хабаадуулна. Ажалдаа олон янзын уран аргануудые хэрэглэнэ. Шухалань гэхэдэ, агитбригадыень бригада, гүүртэ болон отаранууд дээрэ ходол хани халуунаар угтажа, саг үргэлжэ ерэжэ байхыень урина. Соёлой байшангай дэргэдэхи лектори ажалаа тон зүбөөр эмхидхэнэ. Шэнэ һонин ёһо заншал олоной дунда нэбтэрүүлхэ, тэрэнэй хүмүүжүүлхы һайн һайхан удхые тайлбарилан ойлгуулха талаар ехэ юумэ хэнэ. Һая гэр бүлэ болоһон гэхэ гү, али түрэһэн үхибүүдые эндэ бүридэлдэ абана. Арбан зургаа наһа гүйсэһэн хүбүүд, басагадта паспорт барюулна. Эдэ бүгэдэнние баярай оршон байдалда үнгэргэжэ байхада хэды шэнээн урматай гээшэб. Наһандань нэгэ дахин болоһон гайхамшагта юумые хэзээдэшье мартахагүйл.

1974 ондо аймагай соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд мүрысэжэ, Дээдэ-Ториин соёлой байшангай коллектив эрхимлэжэ гараһан байна. Табан зуун түхэригэй шан абаха болобо. Юу абахабта гэжэ һонирхоходонь, маанадта электрогитара хэрэгтэй гэжэ булта мэдүүлбэ. Тиигэжэ тэдэнэр электрогитара бүхы түхеэрэлгэтэйнь абахые шиидэһэн байна. Иимэ орёо инструмент дээрэ клуб, соёлой байшан бүхэндэ наадажа шадахагүй. Тиихэдэ торинхид бэедээ найдана.

Нүхэр Ахмадуллинтай һаяшаг уулзахадам, иигэжэ хэлээ: «Электрогитара дээрэ наадажа шадаха хүнүүд олдонхой. Үнөөхи шагналайнгаа мүнгөөр тэрэ инструмент абажа шадаа һаа...»

Яахаб, директорэй һанал зүбтэйшье. Эдэнэр бүришье һайн амжалта туйлаха шадалтай. Юуб гэхэдэ, хэжэ эхилһэн юумэндээ имагтал залуугай ульһатайгаар шармайн ородог, тиигэд тэрэнээ заабол дүүргэдэг заншалтай. Иимэ заншал угаа һайн гээшэ.

Дээдэ-Ториндо юу хүдэлжэ ядахаб даа гэжэ зариман һожоргүйхэнөөр дуугархал байха. Урдань эндэ аймагай түб байгаа гэжэ нүгөөдүүлынь һөөргэдэжэ болохо. Энэншье зүб. Теэд тэрэ холын үе сагые мүнөө сагтай яажа сасуулжа болохоб? Яашье болохогүй. Тэрэ сагтаа нилээд томошог гэжэ һанаһан соёлойнь байшан, сэхыень хэлэхэдэ, мүнөөдэрэй эрилтэдэ харюусажа шадахагүй. Зай, байра тухайнь хөөрэлдөөд яахамнайб. Соёл гэгээрэлэйнь ажал тухай хэлсэе.

Буряадай хүгжэм, театральна искусствые һайн мэдэхэ хүн, минии һанахада, РСФСР-эй арадай артистка Найдан Гендуновае, РСФСР-эй габьяата артист Содном Будожаповые, Буряадай АССР-эй арадай артист Дугаржап Дашиевые мүн баһа мэдэхэл ёһотой. Эдэ нүхэднай, сэхыень хэлэхэдэ, «дээрэһээ унаһан шэнги, дэгнүүл дээрэ бууһан шэнги» абаһаар лэ артистнар болошоогүй ха юм. Дээдэ-Ториингоо клубта, тиигээд соёлой байшанда уран бэлигээ туршажа, гүйсэд хүгжэһэн үндэһэн буряад искусство тээшэ түрүүшынгээ алхамуудые хэжэ эхилээ бшуу. Тэрэ үедэ клубай байра оодэгүй муу байгаа. Тиигэбэшье нэгэ аргыень олоод, репетицэ хэжэ, буряад дуунай ирагуу һайхан аялга дуу зэдэлүүлжэ, уян нугархай хатар наада гүйсэдхэжэ, нютаг зоноо баясуулжа байгаа. Энэ клубай сценэ дээрэ хатарай ансамблиин хүбүүд, басагад туршалга хэжэ захалһан байха. Энэ ансамбль Эрхүү хотодо болоһон уран һайханай бүлгэмүүдэй зональна харалгада хабаадалсажа, тэндэ онсо шалгарһанай түлөө бэлиг шадабаряа, оюун бэлигээ Москва хотын хүн зондо харуулха эрхэтэй болоо һэн. Һайн лэ гээшэ!

Хатарай ансамбльда хори гаран хүн оролсоно. Тусгаар мэргэжэлтэй хатаршадһаа бүришье сортоотойгоор, уян нугархайгаар хатаржа байһан хүбүүд, басагадые аяшархан харахадаа, бурхан зүг, эдэмнай һаалишад, тугалшад, үхэршэд, механизаторнууд гэжэ заяандаашье һанахагүйт. Иигээд ерэхэлээрээ, хото хүдөө хоёрой хоорондохи илгаагай хараа байтар үгы боложо байһые эдэ мэтэн эли бодо гэршэлнэ бшуу. Тус ансамблиие багша Борис Борбоев ударидана. Үндэһэн буряад хатарай гоё һайханиие, имагтал хүмүүжүүлхы айхабтар ехэ үүргэтэй байһаниие олоной дунда ойлгуулхые оролдоно. Ушар иимэһээ москвагайхид эдэнэй гүйсэдхэһэн хатарнуудые ехэтэ һонирхон хараһан, үнэн сэдьхэлһээ баясаһан байха юм.

Ансамблиин ошоогүй, зүжэг наада харуулаагүй нютаг һуурин гэжэ Зэдын аймагта байхагүй. Тиихэдэ Оёоройнгоо совхозой бүхы гүүртэ, отара, бригадануудаар таһалгаряагүй ябажа, хатарай гоё һайханиие харуулжа байдаг.

Хонгёо хоолойтой дууша, уран хурсаар уншахадаа шадамар хүбүүд, басагад Зэдын голдо олон. Тэрэшэлэн хүгжэмшэ, мүн драматическа рольнуудта наадаха онсо бэлигтэй хүнүүд бии. Уран һайханай арга боломжо захагүй ехэ. Ажаглаад, анхараад ябахада, зарим хайхарамжагүй хүнүүд иигэжэ хэлсэдэг: «үнөөхил киногоо мушхахадань, хүнүүд хараа юм бэзэ». Энэмнай үнэн дээрэ, тад буруу, ямаршье үндэһэ баримтагүй юумэн гээшэ. Жэшээнь, СССР-эй кинематографиин отличник Бато-Мунко Дашиев Дээдэ-Торидо киномеханигаар хүдэлнэ. Хүнэй ажабайдалда кинофильмнүүдэй аргагүй туһатайе, хүмүүжүүлхы удха шанартайе энэ нүхэрнай хүн зондо ойлгуулаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо нютагайнь зарим хүнүүд кино тухай бодомжогүйхэнөөр дуугархаа болёод, элдэб янзын жанрай кинофильм асархыень захидаг байха юм. Аймагай киносетиин дурадхаһан фильмүүдые абадаггүй, харин совхозойнь ажалшадта тон хэрэгтэй, туһатай фильмүүдые шэлэжэ абадаг заншалтай. Хэрбээ үгы байгаа һаань, республикын киноуправленидэ захил хэдэг, тэрэ захилаа ходо шалгажа байдаг.

Аймагай бусад соёлой байшан болон хүдөөгэй клубуудта ажал хүдэлмэринь гэмгүй табигданхай. КПСС-эй партиин райком, аймагай Советэй гүйсэдком түрүү соёлой байшангуудай, клубуудай ажал хүдэлмэриие саг үргэлжэ хаража, шалгажа, дүй дүршэлыень соҕсолжо байдаг.

Соёлой ажал мүнөө дээрээ гүйсэд һайнаар зарим газарта хэгдэнэгүй. Гол дутагдалынь юуб гэхэдэ, тусгаар мэргэжэлтэй соёлшод олонхи газарта дуталдана. Ажаглаад ябахада, соёлой ажалые дээшэнь татаха эдэбхитэйшүүл нютаг бүхэндэ тиимэшье бэлээр олдоногүй. Хэрбээ Михаил Ахмадуллин, Борис Борбоев шэнги бэлигтэй бэрхэ соёлшодой нютаг бүхэндэ олон байгаа һаань, соёлой ажал нилээд урагшатайгаар ябаха бэлэй.

— Ойрын жэлнүүдтэ эдэ дутагдалаа усадхахабди гэжэ һананабди, — гэжэ Зэдын аймагай Советэй гүйсэдкомой соёлой таһагые даагша П. Иванов хөөрэнэ. — 1974 оной намар Хяагтада Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищиин филиал нээгдээ. Хорёод шахуу бэлигтэй бэрхэ хүбүүд, басагадые шэлэжэ, тиишэ һургуулида эльгээгээбди. Һайниинь гэхэдэ, хүгжэмэй али нэгэн инструмент дээрэ ямаршьегүй наадажа байһан хүнүүд ошоһон юм.

Хоёр жэл үнгэрхэ. Тусгаар һургуулида һуража байһан хүбүүд, басагад эрдэм бэлигээ дээшэлүүлжэ, нютагтаа бусаха. Зэдын үрэжэлтэ баян талын соёлой галнууд бүришье гоёор толотожо, хүн зониие уряалан даллажа байхал.

А. СОКОЛОВ.

Зэдын аймаг.

ОГТОРГОЙН УУДАМ УРУУ

ЯРОСЛАВЛЬ. Хотын аэроклубай спортсменүүд огторгойн уудам уруу дүүлин ниидэхэ дуратай. Тэдэнэй дунда эхэнэрнүүд олон. Ярославска политехническэ институдые энэ жэлдэ дүүргэжэ байһан Валентина Никулина тэдэнэй тоодо ороно. ДОСААФ-ай аэроклубта Валя дунда һургуули дүүргэһэн сагһаа хойшо һурана. Тэрэ зуун час соо вертолёт жолоодоһон байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Валентина Никулина клубта хамта һурадаг нүхэдтэйгөө Н. Трошин, В. Смирнов хоёртой; Валентина Никулина.

ТАСС-ай фотохронико.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮД МЭДЭЭСЭНЭ

СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха зорилгоор «Мир» колхозой колхозниигуудай абаһан социалис уялгые «Зэдын үнэн» газетэ толилоо. Энэ үүсхэл КПСС-эй райкомой бюрогой шиидхэбэреэр һайшаагдаһан байна.

Юһэдэхи табан жэлэй үнгэрһэн жэлнүүдтэ энэ ажахын туйлаһан амжалта тухай, ажалай баатарнуудай хүдэлмэриин үрэ дүн тухай уялга догор хэлэгдэнэ. Тиихэтээ хамта КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ бэелүүлхээр хараалһан зорилгоёо тодорхойлбо. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй уряада харюу болгон ажалай бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө бүхы хүсөө элсүүлхэбди гэжэ үгөө үгөө.

БАГШАНАР БОЛОН ҺУРАГШАДАЙ ҮҮСХЭЛ

Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Хэжэнгын дунда һургуулиин багшанар, һурагшадай үйлэдбэриин бригадын гэшүүд Улаанай, Михайловкын, Кабанскын, Гүндын ба Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулинуудай багшанарай уряае хүндэтэйгөөр хүлеэн абаа. Тиихэ зуураа өөһэдынгөө түрэл ажахы болохо «Первомайский» совхоздо шадал зэргээрээ туһалха эрмэлзэлтэй байһанаа элирхэйлээ. Энэ һургуулида дүрбэн звеноһоо бүридэһэн нэгэ бригада эмхидхэгдэнхэй.

Зунайнгаа амаралтын үедэ гурбан гектар овощ ба хартаабха, табан гектар куузику харууһалан ургуулха, адаг 6000 мянган хониной нооһо хайшалха, 2000 центнер үбһэ хуряаха уялга абаа. Энэ ажалаа КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулна. Тиихэтээ хамта энэ хэрэгыень дэмжэхые аймагайнгаа һургуулинуудай багшанар болон һурагшадта хандаа.

КПСС-эй райкомой бюрогой тогтоолоор һайшаагдаһан энэ һургуулиин багшанар ба һурагшадай хандалга бэшэг «Хэжэнгын долгин» газетэдэ толилогдобо.

КОНКУРС СОНОСХОГДОБО

Арадай хиналтын бүлэг, постнуудай ажал ябуулгые үргэнөөр харуулха, дүй дүршэлыень бултанай хэрэг болгохо хүсэлэнтэйгөөр Бэшүүрэй аймагта арадай хиналтын бүлэгэй, постын хэһэн хүдэлмэрэз олониитын анхаралда тунхагладаг стендүүдые харалгын конкурс соносхогдобо. Тэрэ конкурс байгша оной ноябриин 20 болотор үргэлжэлхэ юм.

Энэ конкурс-харалга эмхидхэхэ, үрэ дүнгүүдыень тодорхойлхо тусгаар аймагай комисси байгуулагдаа. Конкурсын дүн арадай хинагшадай зүблөөн-семинар дээрэ соргологдохоор хараалагдана. Харалгын үедэ харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые гоё һайханаар шэмэглэн бүтээһэн, зүбөөр тэдэнээ хэрэглэжэ шадаһан бүлэг болон эдэбхитэд хүндэлэлэй грамота болон бэлэгтэ хүртэхэ.

Энэ хэрэг тушаа «Бэшүүрэй таряашан» газетэ уншагшадтаа мэдээсэбэ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

телефон · телеграф · радио

ЖЕНЕВЭ

Европодо эб найрамдал сахиха, харилсаа холбоо хүгжөөхэ зүблөөн дээрэ

ТАСС

Эсэстээ хүрэтэрөө мүнөө дээрээ дүүрээгүй гү, али эсэстээ хүрэтэрөө зүбшэгдөөгүй асуудалнуудаар эндэ бүтэмжэтэй һайн хэлсээнүүд таһалгаряагүйгөөр боложо байна.

Энэ зүблөөн дээрэ мэдээжэ болоһоной ёһоор, эгээл орёо хүндэ асуудалнуудай нэгэн тушаа шиидхэхы дабшалта хэгдээ. Энэ асуудал даб дээрээ шиидхэгдээгүй байһан юм. Энэ ямар асуудал бэ гэхэдэ, сэрэгэй ехэнүүд һургуули хэхэ тухай бэе бэедээ дуулгалсажа байха асуудал болоно.

Энэ жэлэй июлиин һүүл багаар Хельсинкидэ дээдэ тушаалтадай хабаадалгатайгаар болохо зүблөөнэй гурбадахи шатые зарлаха үдэр тодорхойлхо тухай асуудалые координационно комитет зүбшэн хэлсэжэ байһаар.

Зүблөөнэй хоёрдохи шата дээрэ түлөөлэгдэһэн делегацинуудай толгойлогшонорто зорюулжа, Швейцариин конфедерациин президент П. Грабер сайлалга хэһэн байна. Тэрэ үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ онсолон тэмдэглээ. Европодо аюулгүй байдал сахиха, харилсаа холбоо хүгжөөхэ талаар зарлагдаһан зүблөөе тааруулагдаһан үрэ дүнгүүдтэйгээр, хүсэд амжалтатайгаар һаяын сагта дүүргээ һаа һайн байгаа бэлэй. Зүблөөндэ хабаадагшадай үмэнэһөө СССР-эй делегациие толгойлогшо, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо А. Г. Ковалёв харюугай үгэ хэлээ.

РИМ

ИКП-гэй ЦК-гай пленум болобо

ТАСС

Засагай нютагай зургаануудые һунгаха һунгалтын үедэ зүүнэй үзэлтэй партинууд, нэн түрүүн Италиин Коммунис парти ехэ амжалта туйлаа гэжэ ИКП-гэй хүтэлбэриин гэшүүн А. Коссутта, Компартиин ЦК-гай эндэ болоһон пленум дээрэ элидхэл хэхэдээ мэдүүлээ. «Июниин 15-да болоһон һунгалтын үедэ илалта туйлаһанай һүүлээр коммунистнуудай бэелүүлхэ политическэ ажал ябуулга» гэһэн асуудалые пленум зүбшэн хэлсээ.

Орон доторхи политическэ байдалые хубилгаха шухала байһыень һунгалтын дүнгүүд элирхэйлэн гэршэлээ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Мүнөө гурбадахи итальянец бүхэн коммунистнуудай түлөө дуугаа үгэнэ.

Хүтэлбэрилхы ехэ партиин — христианско-демократическа партиин бэелүүлдэг политикые А. Коссута эрид буруушаагаа. Орон доторхи экономическа, социальна, политическэ бэрхэшээл түбэгүүдые дабахын тула арадай ба демократическа бүхы хүсэнүүдэй хамтын хүсэлэл оролдолго хэрэгтэй.

ДЕЛИ

ИНДИИН КОМПАРТИИН УРЯА

ТАСС

Орон доторхи хархис этэгээдүүдые эрид хорижмолхын түлөө правительствын хэдэг тэмсэлые дэмжэжэ байһанаа Индиин Коммунис партиин түбэй гүйсэдхэхэ комитет элирхэйлэн мэдүүлээ. Хархис этэгээдүүдтэ болон контрреволюционно хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр премьер-министрэй ба Индиин правительствын абаһан яаралтай түргэн, эрид шанга ябуулганууд тон шухала байгаа гээд КПИ-гэй түбэй гүйсэдкомой заседани дээрэ абтаһан шиидхэбэри дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ. Арад зоной аша туһада премьер-министрэй соносхоһон экономическа яаралтай хэмжээнүүд аша үрэтэйгөөр бэелүүлэгдэхэһээ гадна, мүн монополинуудта, феодалнуудта, олонациональна корпорацинуудта эсэргүү бүри эрид шанга алхамууд хэгдэхэ ёһотой. Тиигэжэ хархис этэгээдүүдэй социально-экономическа үндэһэ һууринь һуларха, эсэслэн һандарха зэргэтэй бшуу.

Тон хёрхо һэримжэтэй байхыень, нэгэдэлээ бэхижүүлхыень, антинациональна, антидемократическа баруунай хүсэнүүдтэ эсэргүү добтолго хаа хаанагүй, али бүхы фронтнууд дээрэ хэхыень КПИ-гэй ЦИК зүүнэй үзэл баримталдаг, демократическа ба патриотическа бүхы хүсэнүүдые уряалһан байна.

БОНН

ГКП-гэй ПРАВЛЕНИИН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Хэрбээ эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай аша туһада харюусабал, хөөрэлдөөнүүд, уулзалганууд аша үрэ ехэтэй байдаг гээшэ. В. Брандтын хани ёһоной албанай хэрэгээр Москвада ерэһэн ушар эгээл иимэ удхатай байна гэжэ Баруун Германиин коммунистнууд тоолоно гээд Германиин Коммунис партиин правлениин мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

В. Брандтын хэһэн хөөрэлдөөнүүд, КПСС-эй Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй тэрэнэй хөөрэлдөөнүүд уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулгада, ФРГ-гэй ба СССР-эй хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөлгэдэ нүлөөлхэ байна гэжэ этигэнэбди.

Хөөрэлдөөнүүдэй үедэ СДПГ-гэй түрүүлэгшэ Советскэ Союзай эб найрамдалта политикын бүтэмжэтэй һайн байһанда үшөө дахин этигэхэ аргатай болоһон байна гээд, мэдүүлгэ дотор саашадаа тэмдэглэгдэнэ.

ДЕЛИ

ҮРГЭНӨӨР ДЭМЖЭНЭ

ТАСС

Премьер-министр Индира Гандиин соносхоһон экономическа ба социальна хэмжээ ябуулгануудай шэнэ программые ороной хүн зон үргэнөөр дэмжэжэ байна.

Хархис хүсэнүүдэй харата муухай ябуулгануудые хээшье һаань, үргэн ниитэ ажалшан арадай аша туһада харюусаһан экономическа хубилалтануудые бодото дээрэнь бэелүүлхээр правительствын эрид шиидэнги байһан тухай Индиин Национальна конгрессэй профсоюзуудай генеральна секретарь С. Рамануджан мэдүүлээ. Промышленна үйлэдбэриие хүгжөөхэ, правительствын программые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр нүлөөлхэ уряатайгаар премьер министр хүдэлмэришэн ангида хандаһан байна гээд тэрэ хэлэбэ.

Индиин Компартиин Пенджабай эмхиин секретарь Автар Сингх Мальхотра Чандигархда үгэ хэлэхэдээ, хархис хүсэнүүдэй хараа түсэбүүдые правительство буруу һүргэхэ хэмжээнүүдые абажа байна гэжэ мэдүүлээ. Гэбэшье хархис хүсэнүүдые заримашуул үшөөл дэмжэжэ байһаар. Эдэнэртэ эсэргүү тэмсэлээ саашадань эдэбхижүүлхэ шухала.

ХҮДЭЛМЭРИГҮЙШҮҮЛ ОЛОШОРНО

ВЕНЭ. 1945 онһоо хойшо хүгжэнги капиталис оронуудай промышленность иимэ ехээр доройтон унаагүй юм. Мүнгэнэй үнэ ехээр унаа, хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 14 миллиондо хүрөө гэжэ Австриин Коммунис партиин түрүүлэгшэ Ф. Мури «Фолькcштимме» газетэдэ тунхаглууһан статья соогоо бэшэнэ.

ЛОНДОН. Шотландида 100 мянган хүн гэхэ гү, али ажал хэхэ аргатай зоной 4,5 процентнь хүдэлмэригүй юм.

Промышленностиин гол һалбаринуудта — судна бүтээлгэдэ, шулуу нүүрһэ малтан абалгада үйлэдбэриин хэмжээн доошолоо. Энээнһээ боложо, Шотландиин олон мянгаад хүн ажал бэдэрэн, түрэл нютагһаа гаража, ороной бусад районууд уруу ошохо баатай болобо.

БОНН. Автомобиль бүтээгшэдые олоорнь ажалһаа гаргалгын тоогоор Баруун Германиин «Фольксваген» гэжэ автомобильна ехэ концерн бүхы предприятинуудые ахижа гараа.

Жэлэй эхинһээ хойшо «Фольксвагенай» заводуудта 12 мянга шахуу хүн ажалһаа гаргагдаа. Һаяын һаранаудта үшөө хэдэн мянган хүн иимэ хуби заяанда дайрагдаха байна.

НЬЮ-ЙОРК. Америкын Холбоото Штадуудта хүдэлмэригүйшүүл улам олошоржо байна. Олон миллион хүн зон гүрэнэй ба үмсын эмхинүүдһээ хайра гуйха баатай болоно. Шухала хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдажа абахын гү, али тэдхэмжээр хангагдахын тула талон абаха гээшэ хүшэр бэрхэшээлтэй. Хэдэн арбаад анкетэ ба бусад саарһа дансануудые бэлдэжэ, хэдэн һараар хүлеэхэ ушартай болодог.

Иимэ байдалда ороһон хүнүүд тамхи, мылэ ба бусад шухала хэрэгтэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаха аргагүй. Мүнөө 18 миллион хүн иимэ байдалда ороод байнхай. Багашье тулбэритэй ажал хүдэлмэри олохо бэшэ аа гүбди гэжэ бодомжологшод урмаа хухархаһаа ондоо юумэ үзэнэгүй. Хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 8 миллиондо хүрөө.

ЖЕНЕВЭ. Швейцариин часай промышленностьда хүдэлмэригүйшүүл урган олошоржо байна. Тус промышленностиин хүдэлмэришэдэй 10—15 процентнь ажалгүй юм. Теэд энээнэй тоо 25 процентдэ хүрэхэ байна гэжэ Журналь де Женев» газетэ бэшэнэ.

(ТАСС).

СКАПЕНЭЙ „АША"

...адивостогой искусствын ...итудай Буряадай отделе... ...и студентнэр хоёрдохи ...вгөө харуулжа, харагшаа... ...нилээд баясуулаа. Маяг... ...эриин. гол түлэб бай... ...лтын талаар энэ зүжэг ...тээнь харуулһан зүжэг... ...рходоо тад ондоо, орёо ...эр гэжэ абаһаар тэмдэг... ...э хэрэгтэй. Хэрбээ түрүү... ...н зүжэг дотор хорёод ...удай комсомолшуудай ...айдал, тэмсэл зураглан ...улагдаа һаа, хоёрдохи ...эг аяар гурбан зуун жэ... ...саана болоһон үйлэ хэ... ...э зорюулагдана. Хорёод ...удай үйлэ хэрэгүүд уран ...ёолһоо, уран һайханай бо... ...н баримтата фильмүүдһээ, ...мад нүхэдэй хөөрөөнһөө ...дээжэ һаа, харин хэдэн ...н жэлэй саана Францида ...ооһон юумэн танигдашагүй ...таабари шэнги һанагдаха ...бшуу. Иимэ гасалангые ...иссёр-найруулагша, мүн ...уу артистнар лһала шадабаряар дабажа гараад, ...э холын сагай хүнүүдтэй ...ниие танилсуулаа. Уран ...ёолой, искусствын эди ...ди одоол эндэһээ һабаг... ...тай хаш. Залуу бэлигтэн ...со өөрын маяг шэнжэтэй... ...р наадажа, юрэдөө, элдэб ...ын абари зантай, аяг ...шатай хүнүүдые харуулжа ...аа.

...нэ зүжэг студентнэрэй ...иомно ажал болоно. Дүр... ...жэлэй туршада оролдо... ...ойгоор һуража, иимэ ...ёо зүжэгтэ ялас гэмэ хур... ...ар, һайнаар, наадаһан... ...нь баясамаар.

Ушар юуб гэхэдэ, француз ...аматург Ж. Мольерэй «Скапенэй аашa» гэжэ шог ...тогой, энеэдэ зугаатай зү... ...р табиһан байна. Энэ зү... ...гые Ш-Н. Цыденжапов ...ршалжа, зохёолой бү... ...ь баллигые, орёо хүшэр ...ийлнүүдые уран хурсаар ...ргажа шадаа. Курсынь уран ...йханай хүтэлбэрилэгшэ, ...центын уялгые даагша ...З. Гришко, найруулагшаа... ...гша А. И. Запорожец гэгшэ найруулан табиһан юм. Дэлхэйдэ мэдээжэ «Тартюф», «Дон Жуан» гэ... ...суута зүжэгүүдэй ав... ...р саг зуура «манайһ ...айлшалжа», институт ...үргэжэ байһан залуу артистнарай бэлиг шадабариие ...туршуулжа, нилээд шанга, ...н харюусалгатай шалгалта барюулаа гэжэ хэлэхээр. «Скапенэй ааша» гэжэ зү... ...жэг милил һанаанһаа абтажа бэшэгдээгүй, харин айхабтар һүбэлгэн ухаансар, һонор мэргэн үгэтэй Скапен гэжэ хүбүүн тухай домог зоной дунда тараһан байгаа. Элитэ драматургын гуурһан доро һоо Скапен шэнээр мүндэлжэ, баян ангиие гэхэ гү, али дээдэ уг угсаатаниие хадхуу аад, сэсэн мэргэн үгэнүүдээр шүбгэдэжэ, тэдэнэй убайгүй ябадалые үндэһөөрнь шүүмжэлнэ.

Скапенэй (артист Ч. Ринчино) аяг аашые хаража һуухадаа, Будамшуугай ушаралта ябадалнууд яахын аргагүй һанагдана. Арад бүхэн өөрын Будамшуутай байһан, һүбэлгэн ухаансар хүбүүнэй ашаар баян ангиие наадалһан гэжэ ойлгохоор. Скапен гансаараа тэмсэнэгүй. Тэрэнэй нүхэр Сильвестр (артист А. Ермошкин) мүн баһа шогууша, «даб дээрэ даха тайлахадаа» шадамар хүбүүн байшоо. Оройдоо ухаандашье һанагдаагүй юумэ хэжэ, Аргант (артист М. Обутов) ба Жеронт (артист Ц. Бадмаев) гэжэ баян ээдээ ёгтолон наадажа, мүн тэдэнэй хүбүүдые — Октав (артист О. Бабуев) Леандр (артист Л. Чимитов) хоёрые мэхэ гохын аргаар хэрэлдүүлжэ, наншалдаха болотороь зобооно.

Зүжэгэй гол түлэб зүрилдөөн, доторой хүгжэлтын зангилаа залуу хүбүүдэй инаг дуранһаа һабагша татана. Инаг дуран бүрилдөө юм гү, али үгы гү? Энэнь шухала бэшэ. Харин дээрэлхүү аашатай, һайзагайшаг зантай Аргантые, мүн холо бодомжолдоггүй, хатуу хяһуур Жеронтые Скапен зоргондоо ёгтолон наадажа, баян ангиин урдаһаа бугуули шадэнэ ха юм. Геройнуудай аяг аашые, абари зангые артистнар, үнэхөөрөөшье, һайнаар харуулаа. Тэрэшэлэн Зербинетта (артистка Н. Шагдырова), Гиацинта (артистка Л. Цыдыпова), Нерина (артистка Б. Очирова) гэгшэдые зохидшоон харамаар.

Тобшолон хэлэхэдэ, классическа зохёолойшье, мүн мүнөө сагай, байдалда зорюулагдаһан зүжэгүүдэйшье рольнуудта ямаршьегүй һайнаар наадаха, бэлигтэй залуу артистнар нэмэжэ ерээ. Энээниинь бүхы сэдьхэлһээ һайшаалтай.

Үшөө нэгэ зүжэг, минии һанахада, орёо хүшэр бүтээл табигдажа, залуу уран бэлигтэнэй искусствын дардам харгыда гараха үүдэн сэлигдэбэ гээшэ!

М. ОСОДОЕВ.

„АРКТИКА" АТОМОХОД ТАМАРАЛГАЯА ЭХИЛБЭ

1975 оной арктическа тамаралгые совет «Арктика» гэжэ атомоход эхилбэ. Түрүүшынгээ аяншалгада гараһан энэ ледокол сүүдхэһээ үлүү сагай тиршэдэ тамархадаа, Карска далай хүрөөд байгаа. Дэлхэй дээрэ эгээ хүсэтэй энергетическэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан энэ ледокол хэдышье зузаан мүльһэ сүмэ сохижо гарахаар шадалтай. Карска далайн мүльһэн соогуур түрүүлэн тамаралга тэрэнэй шадалые харуулаа. Проектээр хараалагдаһан бүхы зорилгонууд бэелүүлэгдэнэ.

Атомоходой бүхы албан һайнаар ажаллана. Атомоходой ашаглалгада оруулагдаһантай дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев тэрэнэй экипажые амаршалһан байна. Тэрэ амаршалгадань харюу болгон, коллектив үшөө дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: «Арктика» ледоходой капитан Ю. С. Кучиев болон ахалагша механик А. А. Ламехов; «Арктика» Карска далайн мүльһэ сүмэлэн гаража ябана.

ТАСС-ай фотохронико.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

БАУНТЫН ШЭНЭ ЗАКАЗНИК

Агнуури- олзоборилгын, ан гүрөөлые, шубуу шонхорые хамгаалхын, тэдэнэрэй тоо толгойе олошоруулхын тулада Баунтын аймагай газар дайда дээрэ «Амалатский» гэжэ гүрэнэй шэнэ заказник эмхидхэхэ шухала гээд Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Зүүн баруун тээшээ — Байса гэжэ газарһаа Джилинда гол хүрэтэр, урагша хойшоо — Баунтын, Яруунын аймагуудай ниилэһэн хилэһээ Сабули-Байса хүрэтэр нэмжыһэн 81 мянган гектар талмайтай үргэн нэлэнхы дайдада 5 жэлэй туршада агнуури хэхэнь хоригдоо.

Шубуудай үүрхай һандаргаха, ангай нүхэ малтажа урбуулха, хуранuудай «наададаг» газарта модо отолхо гэхэ мэтэ зэрлиг ангай олон бололгодо һаалта ушаруулдаг ябадалнуудые хэхэнь түхэреэн жэлэй хугасаа соо сүм хоригдоһон байна. Нохойнуудые дахуулжа гү, али занга, буу болон бэшэшье агнууриин зэр зэбсэг абажа, заказнигай газар дайда дээгүүр ябажа болохогүй.

Аймагай агнуурииe хинан сахидаг албанай зүбшөөлөөр аяншалагшад, экскурсантнууд болон бусад ондоо хүнүүдэй заказнигай газар дайда дээгүүр ябахадань болохо.

Манай корр.

НАЙРЛАБА

Мухар-Шэбэрэй аймагай зунай заншалта һур харбаанай һайндэр үнгэргэгдэбэ. Колхоз, совхозуудһаа ерэһэн айлшад аймагай түб тосхоной дунда һургуулиин стадион дээрэ олоороо суглараа.

Партиин райкомой секретарь В. И. Бачеев һайндэрые нээхэ зуураа, аймагай ажалшадай түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түрүүшын хахадые ямар амжалтатайгаар дүүргэһэн тухай сугларагшадай үмэнэ тобшохоноор хөөрэжэ үгөө.

Энээнэй һүүлээр спортивна мүрысөөнүүд эхилээ. 100 метрэй урилдаанда эрэшүүлэй дундаһаа Р. Ахмадулин, эхэнэрнүүд сооһоо О. Сичова (хоюулан «Родина» колхозһоо) түрүүлһэн байна. Ажахы бүхэнэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай эстафетэ үнгэргэгдөө. Эндэ мүн лэ «Родина» колхозой команда шалгарһан байна. 400 метрэй зайда урилдаанай болоходо «Коммунизм» колхозой спортсмен Куприянов түрүүлжэ, «Знамя Ленина» колхозой түлөөлэгшэ Дугаржапов хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Бүхэ барилдаан һонирхолтойгоор үнгэрөө. Шанга шандаһатай хүбүүдэй хабаа туршалсаһанай эсэстэ «Знамя Ленина» колхозой бүхэшүүл Сыбанов, Дамбаев, мүн «Авангард» совхозой түлөөлэгшэ Магмановь гэгшэд эрхимлэжэ гараа. СССР-эй спортын мастер Илья Гармаев найрта хабаадажа, барилдаанай элдэб гоё һайхан мэхэ харуулжа сугларагшадые һонирхуулһан, анхаралыень татаһан байха юм.

Мори урилдаан болложо, хурдан хүлэгүүд шалгараа. 2.400 метрэй зайда Суулгын совхозой «Рисунок» гэжэ гүйгөөшэ 4 минута 6 секундэ саг харуулжа, солоёо дуудуулаа. Мүн 1.600 метрэй зайда «Родина» колхозой «Халтар» гэжэ хүлэг түрүүлжэ ерээ.

Найр наадан үдэшэ орой болотор үргэлжэлөө.

В. ШИРДАРМАЕВ.

ЗЭДЫН АЙМАГАЙ ҺОНИН

АЙЛШААР ЕРЭҺЭН АРТИСТ

Москвагай гүрэнэй филармониин артист, зохёолнуудые уран гоёор уншагша Николай Бармин июлиин 2-то аймагай хүн зондо бэлиг шадабарияа харуулхаар иишэ ерэһэн байгаа. Тэрэ ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозһоо аяншалгаяа эхилбэ. Энэ үдэр холын айлшан хони хайшалагшадта ерэжэ, совет поэдүүдэй зохёолнуудые шэхэнэй шэмэг болгон, уран хурсаар уншаһан байна. К. Симоновэй «Холын Дурна зүгтэ», «Намайе хүлеэгээрэй», А. Яшинай «Амаралтын үдэр», А. Вознесенскиин «Сибириин баниинууд» гэһэн шүлэгүүд жэгүүр дали ургаһандал, шэнэ хүсэтэйгөөр дуулдажа, сугларагшадай альга ташалгаар угтагдаа.

К. Симоновэй Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ бэшэһэн «Вичуга городой эхэнэртэ хандаһан нэмэл бэшэг» гэһэн зохёол бүгэдэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэжэ, мүн лэ магтаалда хүртөө.

Уран уншалгын мастер Н. Бармин Борьёогой, «Октябрьский» совхозуудай, «Коммунизм», Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай ажалшадта айлшалжа, уран бэлигээ харуулха юм.

ХОЛЫН ЗАМДА МОРДОХОНЬ

Һаяар республикымнай бүлэг комсомолшууд Эхэ оронойнгоо ниислэл хото — Москва ошожо, Агууехэ Илалтын тугай дэргэдэ фотозурагаа абхуулхань.

Дээдэ-Үшөөтын дунда һургуулиин һурагша Дулма Цыренова делегациин бүридэлдэ оронхой. Тэрэ комсомолой организацинуудай эгээл залуу секретарьнарай нэгэн юм. Дулма нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой. Комсомолой организациин секретарь уран һайханай бүлгэмдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэрэ шүлэгүүдые уран хурсаар уншадаг байхаһаа гадна, өөрөө зохёолнуудые бэшээд туршадаг. Мүн һургуулиингаа «Зарница» гэжэ сэрэгэй-спортын наадана штабай начальник юм. Республикын һургуулинуудай комсомолой түрүү организацинуудай секретарьнарай дундаһаа Дулма Цыренова Москва ошохоор холын замда мүнөө бэлдэжэ байнхай.

М. ГАЛСАНОВ.

ЭМДЭ ОРОХО УРГАМАЛНУУДЫЕ СУГЛУУЛНА

Бүргэдэй дабаа буужа, Сүхын гол уруу табиулуулжа ябатар харгын захаар эреэ маряан хубсаһатай олон үхибүүд сэсэг түүжэ ябаһан хэбэртэй харагдаба. Машинаяа зогсоожо, тэдэнэрэй юу хэжэ байһыень һонирхоходо, Хяагтын медицинскэ училищиин һурагшад термопсис гэжэ эмдэ ороха сэсэгүүдые суглуулжа ябаһан байба.

Суглуулһан сэсэгүүдээ ехэ мэшээг соо хээд, автомашинаар зөөдэг байшоо.

— Энэ жэлдэ бүхыдөө 5 центнер эмдэ ороха сэсэг болон элдэб ургамалнуудые суглуулаабди, — гэжэ эдэ студентнэрые ударидажа ябаһан багша А. Банзаракцаев хэлэбэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Эмдэ ороха сэсэгүүдые суглуулна. 2. Суглуулһан сэсэгүүдэй эшэнүүдыень сабшажа хаяад, мэшээглэжэ байна.

А. БОРИСОВ.
Авторай фотонууд.

ЭДИРШҮҮЛЭЙ СЛЁТ

Баргажанай-Адаг һууриһаа холо бэшэ оршодог Бармашын нуурай эрьедэ ойн эдир ханинарай слет гурбан үдэрэй туршада боложо дүүрэбэ. Ой модо хамгаалха талаар аймагай һургуулинуудай һурагшадай жэлэй туршада хэһэн хүдэлмэриин дүн эндэ согсологдоо.

Түрүүшын үдэр следые нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай жагсаал болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнгэргэгдэһэн следто түрүү һуури эзэлһэн Баргажанай дунда һургуулиин команда туг мандуулаа.

Энээнэй һүүлээр элдэб һонирхолтой мүрысөөнүүд үнгэргэгдөө. Эндэ Юбилейнын, Баргажанай дунда һургуулинуудай һурагшад бусадай дундаһаа шалгараа.

Хоёрдохи үдэртөө ногоон патрульнуудай, зоологуудай, ботанигуудай хоорондо конкурс үнгэргэгдэһэн байна. Энэ мүрысөөндэ илагшад мүн лэ магтаалда хүртөө.

Гурбадахи үдэртөө дайшалхы хуудаһануудые, ханын һонинине, байгаали хамгаалгаар уряа плакадуудые гаргалгаар эдиршүүл бэлиг шадабаряа харуулаа.

Үдэшэлэн гурбан үдэрэй туршада болоһон мүрысөөнүүдэй дүн согсологдожо, түрүүшын гурбан һуури эзэлһэн Баргажанай, Баргажанай-Адагай, Юбилейный тосхоной һургуулинуудай команданууд Хүндэлэлэй грамотануудта, үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртөө.

Зургаан хүнһөө бүридэһэн аймагай суглуулагдамал команда энэ слёдой дүнгөөр шэлэгдэн абтажа, республиканска мүрысөөндэ хабаадалсахаяа Улаан-Үдэ ошохо юм.

Н. ГАЛДАНОВ.

АЖАЛШАД ОЛООРОО АМАРНА

Анаагай совхозой түрүү механизаторнууд, таряашад, малшад Хурамхаанай аймагта жэл бүри 15 хоногоор ошожо амардаг, нютагайнь аршаануудта бэеэ аргалуулдаг заншалтай болонхой. Энэшье жэлдэ тусхай автобусоор бүлэг ажалшад тиишэ ошожо амараад бусаа. Тиихэдэ тус совхозой түрүү механизатор Александр Си Зун-сен Түнхэнэй «Аршаан», модошо дархан Д. Дашиев «Горячинск», кадрнуудай таһагай инспектор Д. Хайбзанова Хара далайн эрьедэхи «Гагры» курортнуудта түлөөһэгүй путевкоор амархаяа ошоо.

Мүн тус совхозой ажалай түрүүшүүл хүнгэлэлтэтэй путёвко абажа, Прибалтикын хотонуудаар аяншалхаяа мордобо.

О. ЛЮДИНА.

***

Уланай колхоз нэгэ доро хорин табан хүнэй амарха амаралтын гэр барижа, колхознигуудаа ехэтэ баясуулаа. Энэ гэрынь колхозой түбһөө зургаан модоной зайда, үзэсхэлэнтэ гоё газарта оршоно. Бүхэли жэлдээ хүдэлхэ юм.

Эрхим һайн ажалаараа алдаршаһан хүнүүд эндэ нэн түрүүн амарха эрхэтэй. Медицинын хүдэлмэрилэгшэд саг үргэлжэ ерэжэ, амарагшадай бэеые шалгажа байха. Тусгаар таһалга түхеэрэгдэнхэй.

Июлиин нэгэнһээ колхозой түрүүшүүл амаржа эхилэ.

Г. НИКОЛАЕВ.
Баргажанай аймаг.

ЗАХААМИНДА

МОДОН ТАРИГДАБА

Цахирай лесничество энэ жэлдэ 7 гектар талмайда модо тариха түсэбтэй байһан юм. Энэ түсэбөө ой модоной харуулшад агротехническэ саг болзор соонь, һайн шанартайгаар дүүргээ. Ойн харуулшад А. Абидуев, Х. Ширапов, В. Жамбалов, О. Жалсанов, С. Найданов болон бусад энэ ажалда һайнаар хүдэлжэ гараһан байна.

ТЕЛЕФОНТОЙ БОЛОБО

Һаяхан Цахир тосхондо 300 номертой телефонно автомат станци ашаглалгада үттэбэ. Мүнөө дээрээ 250 гаран номертонь телефонууд табигдаад байна. Тэдэнэйнь 180 гараниинь айлнуудта оруулагданхай, Гэртээ телефон табюулха дуратайшуул тосхондо үшөөшье олон.

Б. ШОЕНОВ.

«СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖАЙ ДҮН

«Спортлото», «Спортлото-2-ой» 24-дэхи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени гаргаба. Энэ тираж июлиин 2-то Москвада болоһон байгаа.

«Спортлото»: зургаан номер хэншье таагаагүй; табан номер тааһан хүнүүд 4.137 түхэриг абаха (70 карточка); дүрбэн номер таагшад —64 түхэриг (5.383 карточка); гурбан номер таагшад — 3 түхэриг (109.648 карточка).

«Спортлото-2»: зургаан номер мүн лэ хэншье таагаагүй; табан номер тааһан хүнүүд—5.000 түхэриг (19 карточка) абаха: дүрбэн номер таагшад — 67 түхэриг (1.452 карточка); гурбан номер таагшад — 4 түхэриг (31.602 карточка).

Шүүһэн мүнгэн июлиин 13-һаа августын 13 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).

Спорт

СПАРТАГАЙХИД ИЛАБА

ДОСААФ-ай областной комитедэй мэргэн буудалгын бүхы тирнүүд республикын эгээн мэргэн буудагшадай мэдэлдэ зургаан үдэрэй туршада үгтэжэ, облпрофсоведэй болон ДОСААФ-ай областной комитедэй дамжуулгын шанда хүртэхын түлөө мүрысөөн болоо. Спортын бүлгэмүүдэй суглуулагдамал командануд мэргэн буудалгын энэ мүрысөөндэ хабаадалсаа. Эхэнэрнүүд зургаан, харин эрэшүүл 7 элдэб упражнениинүүдээр мүрысэһэн байха юм.

Түрүүшын үдэр эрэшүүл «МВ-9» упражнени дүүргэхэдээ, хэбтээд 50 метрэй зайда 60 дахин буудаа. Хоёр буудагшад эгээл мэргэнээр буудаһан байна. Эдэ хэд бэ гэхэдэ, тус тустаа 571 очко абаһан Василий Воронин («Труд»), Алексей Ермолов («Забайкалец» клуб) гэгшэд болоно. Нэгэдэхи һуури тодоруулхын тулада тэдэнэр дахинаа хэдэ дахин буудажа, Ермолов түрүүлжэ гараба.

Хоёрдохи үдэртэнь эхэнэрнүүд энэ упражнени дүүргэбэ. Эсэсэй дүн согсолходо, «Спартагай» спортсменкэнүүд спортын мастерта кандидадууд Татьяна Трухан абажа боломоор 600 очкоһоо 577-еньабажа, нэгэдэхи, тиигэхэдэ Людмила Мещерякова 572 очко бэшүүлжэ, хоёрдохи һууринуудые эзэлээ.

Людмила Мещерякова баһал буудажа, түрүү һуурида гарахаар забдаһан Людмила Гениновае («Забайкалец» клуб) 9 очкогоор ахижа, нэгэдэхи һуури эзэлээ. Тэдэнэр пневматическа винтовкоор 10 метрэй зайда мүрысэһэн байна.

Инфекционно больницын врач, СССР-эй спортын мастер Доржо Охинов («Спартак») хоёр дахин амжалта туйлаа. Тэрэ 25 метрэй зайда табигдаһан сагаалса, силуэт револьвероор буудахадаа, («РП-5» упражнени) 579 очкотой эрхимлэжэ, чемпион болоо. Хоёрдохи һуурида гараһан Александр Чен-Вен-Тап («Труд») 575 очко бэшүүлжэ, спортын мастерта кандидадай нэрэ зэргэдэ хүртэхэ эрхэтэй болоо. Энэ хадаа «Труд» бүлгэмэй залуу спортсменэй яһала ехэ амжалта болоно.

«МП-8» упражненеэр, табан силуэдтэй сагаалса буудахадаа, Охинов 542 очкотой боложо, дахинаа чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Иосиф Данилов («Спартак»), Владимир Зеленецкий («Забайкалец» клуб) гэгшэд тэн тэр тэмсэжэ, адли тэгшэ мэр[гэн] байһанаа харуулаа. Тэдэ хо[ёр] тус тустаа 537 очко бэшүү[лһэн] байха юм.

Бага калибернэ пистол[етоор] дэээр хара дүхэригтэй сага[ал]са болон силуэт буудаха м[ү]рысөөн («МП-5» упражне[ни]) эхэнэрнүүдэй дунда үнгэрг[э]дэбэ. Тэдэнэр 25 метрэй за[йда] да 30—30 дахин бууда[а]. Валентина Новолодск[ая] («Труд») 546 очко абажа [эр]химлээ. спортын мастер Н[а]талья Шапошникова («Спа[р]так») тэрээнһээ гурбан оч[ко]гоор гээгдэжэ, хоёрдохи һ[уу]рида гараа. Серафима Не[ро]дова («Забайкалец» клу[б]) 542 очкотой боложо, гур[ба]дахи һуури эзэлээ.

Гэбэшье энэ упражне[ни] (МП-5) дүүргэхэдээ Сераф[и]ма Неродова 3-дахи һуу[ри] эзэлээшье һаа, урмаа ху[са]раагүй байшоо. «МП-3» ([25] метрэй зайда хара дүхэри[г]тэй сагаалса пистоледээр 3[0] дахин буудаха), «МП-10» (25 метрэй зайда пистоледээр 60 дахин буудаха) гэхэ мэ[тэ] орёо упражнениинүүдые дүү[ргэ]гэхэ мүрысөөнүүдтэ хаб[аа]далсахадаа, тэрэ республ[ика]кын 1975 оной чемпион[ой] хоёр дахин болоһон байна.

Спортын мастерта канд[и]дат Матвей Шагжитаров эр[э]шүүлэй дундаһаа хоёр дах[ин] түрүү һуури эзэлээ. 50 ме[т]рэй зайда пистоледээр буу[да]ха «МП-6» упражнени дүү[ргэ]гэхэдээ, 531 очкотой боло[жо] эрхимлээ. Тиихэдэ тэрэ «МП-10» упражненеэр абажа бол[о]хо 600 очкоһоо 557 оч[ко] абажа бусадые найдамта[й]гаар илажа гараа.

«Спартак» бүлгэмэй мэр[гэ]гэн буудагшад 19 балл аб[а]жа командаараа түрүүлһ[эн] байна. Энэ командада да[м]жуулгын шан барюулагд[аа]. «Забайкалец» гэжэ спорт[ын] клубай спортсменүүд хоёр[до]хи, «Труд» бүлгэмэй кома[нда]да гурбадахи һууринууд[ые] эзэлһэн байха юм.

Энэ мүрысөөнэй дүн со[г]сологдожо, Буряадай мэрг[эн] буудагшадай суглуулагдама[л] командада орохо кандид[а]дууд шэлэн абтаха. Нигэ[ниг] шэлэгдэн абтаһан спортс[мен]нүүдһээ бүридэһэн команд[а] Хабаровскда үнгэргэгдэхэ зо[наар]ный мүрысөөндэ хабаада[л]сажа, республикынгаа нэр[э] хүндые хамгаалха байна.

Н. ИВАНОВ.
мүрысөөнэй главна судья.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июлиин 6-һаа 13 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Уншагшадтаяа Константин Симоновэй уулзалга». 11.10 — Документальна фильм. 11.20 —Спортын һонин. 12.50 — Һүүлэй һонин. 13.00 — «Бүхы юумэ мэдэхэ хүсэлэнтэйб» — киножурнал. 14.20 — «Музыкальный магазин» — мультфильм. 14.35 — «Киногоор аяншалагшадай клуб»: 15.40 —Ф. Шопенэй зохёолнуудай концерт. 16.05 — Уласхоорондын һонин. 16.35 — «Аркадий Райкин» — телевизионно документальна фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 17.30 — «Москвагай концертын залнуудаар». 18.30 «Время». 19.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 19.40 — «Совет ороной үхибүүд». «Доброе утро» — телевизионно документальна фильм. 20.10— «Явир» — телевизионно фильм-концерт. 20.30 — «Уншагшадтаяа Константин Симоновэй уулзалга». 21.30 — «Хүдөөгэй һонин». 22.30 — Спортын һонин. 24.00 — «Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Үхибүүдтэ — «Гномуудта айлшалалга». 19.30 — «Хүн ба байгаали». 20.15 — Мультфильмнүүд. 20.55 — «Мүрысөөн — олон түмэнэй үүсхэлтэ хэрэг». 21.25 — «Арадай уран бэлигтэнэй фестиваль». «Забайкалиин арадай хоор дуулана». 22.20— «Хүн ба хуули».

ВТОРНИК, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05 — Документальна фильм. 10.15 — «Спортын һонин» (үнгэтэ). 11.15 — «Одхон хүбүүнэй үйлсэ» — уран һайханай фильм. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — 13.10 — Забһарлалга. 13.10 — Д. Кабалевский. «Оркестрэй наадаха фортепианын гурбадахи концерт. 13.30 — «Эжын һургуули». 14.00 — «Хүн ба хуули». 14.50 — «Дарю тебе жизнь» — Москвагай М. Н. Ермоловагай нэрэмжэтэ театрай фильм-зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 16.50 — «Целлюлозо-саарһанай промышленностиин предприятинууд ба барилганууд дээрэ». СССР-эй целлюлозо-саарһанай промышленностиин министрэй орлогшо Б. М. Зверев дамжуулгада хабаадалсана. 17.20 — СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ (үнгэтэ). 17.30 — «Манай адрес — Советскэ Союз». 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.30 — «Хүн ба хуули». 20.00 — «Дарю тебе жизнь» — фильм-зүжэг. 22.20 — «Целлюлозо-саарһанай промышленностиин предприятинууд ба барилганууд дээрэ». 22.50 — СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ. 23.00— «Манай адрес — Советскэ Союз». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — Д. Кабалевский. «Оркестртэй наадаха фортепианын гурбадахи концерт».

Улаан-Үдэ. 19.30 — Телевизионно һонин. 19.50 — Документальна фильм. 20.30 — Сибириин залуу прозо. 21.00 — Документальна фильм. 21.30 — Виолончелист В. Васильевай концерт.

СРЕДА, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 10.50 — Концерт (үнгэтэ). 11.20 — «Сахилгаан-75». 11.50 — «Үхибүүдтэ—фильм» «Хуушан шахтын нюуса». Венгриин телевизионно олон серитэй уран һайханай фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (1-дэхи, 2-дохи сери). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — 13.10 — Забһарлалга. 13.10 — Мультфильм (үнгэтэ). 13.35 —ССР Союзай Ехэ театрай скрипачнуудай ансамблиин концерт. 14.00 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 14.30 — «Гарта бажуугдаһан гал» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 16.05 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». Украинын КП-гэй Донецкэ обкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Дегтяров дамжуулгада хабаадалсана. 16.50 — «Аян замдаа һайн ябыт» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга. 19.10—«Павловскын парк-сэсэрлиг соо» — документальна фильм (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Эрдэм наука ба дүй дүршэл — хүдөө ажахыда». 19.50 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 20.00 — «Гарта бажуугдаһан гал» — кинофильм (1-дэхи сери). 21.35 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые—уридшалан!». 22.20 — «Аян замдаа һайн ябыт». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.30 — «Мүнөөнэй эрдэм наука».

Улаан-Үдэ. 20.00 —«Мартын Пленумэй шугам замаар» (буряадаар). 20.20 — Телевизионно һонин. 20.40 — «Факел» — залуушуулда зорюулагдаһан дамжуулга.

ЧЕТВЕРГ, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05 — Загаһашадай үдэртэ зорюулагдана. Документальна фильмүүд харуулагдаха. 11.05 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 11.45 — «Хуушан шахтын нюуса». кинофильм (3-дахи, 4-дэхи сери). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — 13.10 — Забһарлалга. 13.10 — «Мэргэжэл тухай хөөрэлдөөнүүд». 13.40 — Ф. Шуберт ба Л. Бетховеной фортепианын зохёолнууд (үнгэтэ). 14.10 — «Магистраль» — телеочерк. 14.40 — «Гарта бажуугдаһан гал» — кинофильм (2-дохи сери). 15.55 — «Спортлото» наадалга. 16.05 — Документальна фильм (үнгэтэ). 17.00 — «Театртай уулзалга». 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга. 19.10 — «Һолонго» гэжэ телевизионно программануудай уласхоорондын фестиваль (Ирланди, үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Эбдэршэгүй хани барисаан» (буряадаар). 20.00 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 20.10 — «Гарта бажуугдаһан гал» — кинофильм (2-дохи сери). 21.25 — Документальна фильм. 22.20 — «Спортлото» наадалга. 22.30 — «Театртай уулзалга». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.20 — Һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 19.00 — Телевизионно һонин.

«Орбита» 19.40 — «Магистраль» — телеочерк.

ПЯТНИЦА, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05— Документальна фильмүүд харуулагдаха. 10.50 — «Мүнөөдэр элүүр энхэ байлгын бүхэсоюнза үдэр» (үнгэтэ). 11.05—«Уран шүлэг». Вера Инбер. 11.30 — «Таабаринууд ба тайлбаринууд» (үнгэтэ). 11.45—«Объектив» (үнгэтэ). 12.15 — «Хуушан шахтын нюуса» — (5-дахи сери). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00—13.10 — Забһарлалга. 13.10 — «Ёһотойл хүбүүд даа» (үнгэтэ). 14.10 — «Социализмын ажабайдал». (үнгэтэ). 14.40 — «Хадын хаан ба бусад» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 16.15 — СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ. 16.30 — «Хурдаар» — документальна фильм. 16.45— Останкинодахи концертын студи урина (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00—19.10— Забһарлалга. 19.10 — «Мүнөөдэр — элүүр энхэ байлгын бүхэсоюзна үдэр». 19.25 — Г. Феоктистова С. Власов хоёр хатарна.

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Нүхэр хүдэлмэришэн» 20.00— Шэнэ һонин.

«Орбита». 20.10 — «Хадын хаан ба бусад» — кинофильм. 21.45 — СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ. 22.00—«Хурдаар» — документальна фильм. 22.15 — Останкинодахи концертын студи урина. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.20 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 19.40 — «Социализмын ажабайдал».

Улаан-Үдэ. 20.10 — «Минии һанамжанууд». Н. Обухова дуулана. 20.40 — «Факел». «Аян замдаа һайн ябыт».

СУББОТА, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05— «Москвичка» — телевизионно клуб (үнгэтэ). 11.30 — «Морской охотник» — уран һайханай фильм. 12.40 — 12.50 — Забһарлалга. 12.50 —Шэнэ һонин. 12.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа. 13.30 — «АБВГДейка» (үнгэтэ). 14.30 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 15.00 — Мультфильм (үнгэтэ). 15.10 — Кубаниин хасагуудай гүрэнэй хоор дуулана (үнгэтэ). 16.05 — «Ан амитадай аймаг». 17.05—«Эсэгэ ороной космонавтикын хуудаһануудһаа» (үнгэтэ). 17.50—«Чарли Чаплинай хабаадалгатай фильмүүд. 18.30 — «Время». 19.00—19.10 — Забһарлалга. 19.10 — «Уран зураашад тухай хөөрөөнүүд». 19.40 — «Миклухо Маклай» — уран һайханай фильм. 21.10 — «Уран шүлэг». М. Турсун Заде. 21.40 —«Нищий студент»—Москвагай К. С. Станиславскиин ба В. И. Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ хүгжэмэй театрай зүжэг Түбэй телевидениин экранда түрүүшынхеэ харуулагдаха. 23.00 — Футбол. «Спартак»—«Динамо» (Киев) (үнгэтэ). 00.50 — «Дуун-75» (үнгэтэ).

ВОСКРЕСЕНИ, 13

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Дамжуулгын программа. 10.05— «Эдиршүүлэй уран бэлиг». Москвагай В. Локтевой нэрэмжэтэ пионернүүдэй байшангай дуунай ба хатарай ансамблиин концерт. 10.35 — «Советскэ Союз хариин айлшадай һанамжада» (үнгэтэ). 10.50 — Циркын программа (үнгэтэ). 11.15 — «Машенька» — уран һайханай фильм. 12.40—12.50 — Забһарлалга. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00—«Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00— —«Хүн. Газар. Дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 14.30 — Уласхоорондын һонин (үнгэтэ). 15.00 — «Мүнөөдэр загаһашадай үдэр». СССР-эй загаһанай ажахын министр А. А. Ишков дамжуулгада хабаадалсана (үнгэтэ). 15.25 —«Дуун-75». 16.00—«Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 17.00 — Кинопанорама (үнгэтэ). 18.30 —«Время». 19.00—19.10—Забһарлалга. 19.10 — «Хүгжэмтэ киоск». 19.40—«Совет ороной үхибүүд». «Улаан-галстуктай һайндэр» — телевизионно документальна фильм. 20.30 — Совет дуунуудай концерт (үнгэтэ). 21.00 — «Хүдөөгэй час». 22.00 — Кинопанорама (үнгэтэ). 22.30 — «Время». 24.00— Футбол. «Динамо» (Москва) —ЦСКА (үнгэтэ).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Үндэр соёл культурын хотын түлөө» — түрүү бэшэг. «Буряадай АССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси» — Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй тогтоолнууд. «Республикын нэгэ үдэр» — суглуулбари. ТАСС-ай һүүлэй шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Залуушуулай зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэхэ» — Г. Ячменевагай статья. Редакциин почтоһоо. «Совет орон: шэнэ һонин»—суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. «Театрта шэнэ артистнууд нэмэбэ» — К. Мункуевай корреспонденци. «Мүрысэдэг хүршэнэрэймнай һонин» — суглуулбари. ТАСС-ай материалнууд. Хилын саана.

Гурбадахи хуудаһанда. В. Яковлевай очерк. «Районууд хоорондын летучка» — П. Натаевай корреспонденци. «Эд бараа — арад зондоо»— ТАСС-ай фото-мэдээсэлнүүд. «Спортлотогой» ээлжээтэ тираж. Мэдээсэлнүүд, соносхолнууд. Телевидениин долоон хоногой программа.

САГАН УЛАРИЛ

Июлиин 6-һаа 10 болотор нэгэ сэлмэжэ, нэгэ бүрхэжэ байха. Июлиин 6-най, 7-ной үдэрнүүдтэ республикын олонхи аймагуудта бороо орохо. Баруун-хойноһоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Һүнидөө 8—13, үдэртөө 18—23 градус дулаан болохо. Июлиин 8-да, 10-да 24—29. хойто аймагуудта, Байгалай хойто аймагуудта һүниндөө 5—10, үдэртөө 17—22 градус дулаан болохо гэжэ Улаан-Үдын авиаметеостанци мэдээсэнэ.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 85. Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05. общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.